

ЗВЯЗДА

19 СТУДЗЕНЯ 2012 г.
ЧАЦВЕР
№ 11
(27126)

Кошт 800 рублёў

ВЫДАЕЦЦА з 9 жніўня 1917 г.

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

3 Днём выратавальніка

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў работнікаў і ветэранаў органаў, падраздзяленняў і арганізацый сістэмы МНС з прафесійнымі святамі — Днём выратавальніка.

«У барацьбе з катастрофамі і стыхійнымі бедствамі вы не раз прайшлі правэрку на трываласць, дэманструючы адданасць сваёй справе, смеласць і адвагу ў самых цяжкіх сітуацыях. Мужнасць і самаадданасць, гатоўнасць да самаахвяравання застаюцца вашымі адметнымі рысамі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт падкрэсліў, што кожны супрацоўнік, выконваючы свой службовы абавязак, уносіць важкі ўклад у справу забеспячэння бяспекі нашай краіны.

Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць, што работнікі органаў і падраздзяленняў па надзвычайных сітуацыях і надалей будуць годна несці службу, захоўваючы вернасць абавязку і прымаючы лепшыя традыцыі выратавальнікаў.

ДЗЯРЖАВЕ БУДУЦЬ НАЛЕЖАЦЬ 50 ПРАЦЭНТАЎ АКЦЫЙ У ПРАДПРЫЕМСТВЕ-РАСПРАЦОЎШчыКУ ПЕТРЫКАЎСКАГА РАДОВІШЧА

Дзяржава будзе належаць 50 працэнтаў акцыяў у прадпрыемстве-распрацоўшчыку Петрыкаўскага радовішча калійных соляў. Аб гэтым гаворыцца ва ўказе № 37 «Аб распрацоўцы Петрыкаўскага радовішча калійных соляў», які 17 студзеня падпісаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

У мэтах пашырэння вытворчасці калійных угнаенняў у 2012—2021 гадах будзе рэалізаваны інвестыцыйны праект па прамысловай распрацоўцы Петрыкаўскага радовішча калійных соляў з будаўніцтвам і ўводам у эксплуатацыю ў Гомельскай вобласці горна-абагачальнага комплексу магутнасцю не менш як 1,5 млн. т хларыду калію ў год.

На падставе вынікаў праведзенага конкурсу па выбары інвестара рэалізацыя названага інвестыцыйнага праекта будзе ажыццяўляцца ў адпаведнасці з заключаным у трохмесячны тэрмін пасля падпісання ўказа інвестыцыйным дагаворам паміж Рэспублікай Беларусь і ААТ «Беларуськалій».

Нетры для распрацоўкі Петрыкаўскага радовішча калійных соляў прадастаўляюцца тэрмінам на 50 гадоў на платнай аснове. На працягу дванаціці месяцаў з дня заключэння інвестыцыйнага дагавора ААТ «Беларуськалій» падлягае выплаціць у бюджэт разавы плацеж за права карыстання нетрамі, а таксама кампенсавача панесеныя дзяржавай затраты на правядзенне геалагаразведчаных работ у памеры \$146,5 млн і \$20,7 млн адпаведна.

У рамках рэалізацыі інвестыцыйнага праекта ААТ «Беларуськалій» створыць адкрытае акцыянернае таварыства з далейшай перадачай дзяржаве 50 працэнтаў яго акцыяў. Прыцягненне знешніх крыніц фінансавання ў памеры 50 працэнтаў кошту інвестыцыйнага праекта будзе ажыццяўляцца без прадастаўлення гарантыяў урада Беларусі.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ВЫКАЗАЎ СПАЧУВАННІ РОДНЫМ І БЛІЗКІМ ЯЎГЕНА ЖАРЫКАВА

У сувязі са смерцю народнага артыста РСФСР Яўгена Жарыкава Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка выказаў спачуванні яго родным і блізкім.

«Яўген Ільч увайшоў у гісторыю як выдатны майстар савецкага і расійскага кіно», — гаворыцца ў спачуванні. У Беларусі ён карыстаўся ўсенародным прызнаннем і вялікай любоўю. Яго смерць стала незамянай стратай для ўсіх беларускіх лямбонію сапраўднага мастацтва, адначасна кіраўнік дзяржавы. «Светлая памяць пра вялікага актёра і цудоўнага чалавека Яўгена Ільча Жарыкава назаўсёды застаецца ў нашых сэрцах», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

БЕЛАРУСЬ І ТУРКМЕНІСТАН ДАМОВІЛІСЯ АБ НОВЫХ СУМЕСНЫХ ПРАЕКТАХ

Беларусь і Туркменістан узгаднілі ўмовы выканання новых сумесных праектаў. Адпаведныя перагаворы прайшлі падчас рабочага візіту ўрадавай дэлегацыі Беларусі на чале з прэм'ер-міністра Міхаілам Мясніковічам у Туркменістан 16-17 студзеня, паведаміла БЕЛТА прэс-сакратар прэм'ер-міністра Волга ДАЎГАЯ.

У рамках візіту адбылася сустрэча Міхаіла Мясніковіча з прэзідэнтам Туркменістана Гурбангулы Бердымухамедавым. Падчас перагавораў бакі абмеркавалі магчымасці пашырэння ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва. «З туркменскім бокам падрабязна прапрацаваны пытанні адкрыцця вытворчасці буднінструяў, аналагічных тым, што працуюць у Беларусі, — адзначыла Волга ДАЎГАЯ. — Гэта камбінацыя буінапазнальнага сямісастойкага домабудавання, вырабаў зборнага жалеабетону, завода па вытворчасці цэпалязольных матэрыялаў, лёгкіх металаканструкцый, керамічнай абліцоўчанага літкі і іншых».

Акрамя таго, беларускія будаўнікі выкароўць у Туркменістане пільны праект па рэканструкцыі і цэплавой мадэрнізацыі жыллага фонду пабудовы 60-70-х гадоў мінулага стагоддзя. «Белаўтадар» возьме ўдзел у тэндары на будаўніцтва моста праз раку Амудар'я.

Былі таксама разгледжаны пытанні пастаўкі беларускіх тэхнікі ў Туркменістан. Гэта краіна ў гэтым годзе мае намер купіць 2 тыс. беларускіх трактароў і амаль 3 тыс. аднакі тэхнікі вытворчасці Мінскага аўтазавода. Прынята таксама рашэнне адкрыць у розных рэгіёнах Туркменістана чатыры станцыі тэхнабаслужбы МАЗ. Працягнецца пастаўка ў Туркменістан важаўных краўняў і ліфтаў беларускай вытворчасці.

Для падрыхтоўкі спецыялістаў, якія будуць працаваць на новых прадпрыемствах, плануецца адкрыць беларуска-туркменскі каледж. Чакаецца, што туркменскія высокакваліфікаваныя майстры змогуць праходзіць стажыроўку ў Беларусь.

Бакі дамовіліся таксама працягнуць падрыхтоўку і іншых сістэмных праектаў, у тым ліку ў банкаўскай сферы.

Як адзначыў падчас перагавораў Міхаіл Мясніковіч, «супрацоўніцтва павінна быць інавацыйным, перспектывным і маштабным і не абмяжоўвацца інтарэсамі нацыянальных эканомік».

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

СУСВЕТНЫ БАНК ЗАКЛІКАЎ РАСІЮ СПАВЯТЫЦЬ ПЕНСІЙНЫ ЎЗРОСТ

Расія неабходна прыняць меры для павелічэння колькасці працаздольнага насельніцтва, у тым ліку павялічэння пенсійнага ўзросту. Пра гэта заявіў віцэ-прэзідэнт Сусветнага банка па Еўропе і Цэнтральнай Азіі Ле Уэру.

Паводле яго слоў, да 2050 года колькасць працаздольнага насельніцтва ў Расіі скараціцца на 25 мільянаў чалавек з-за дэмаграфічнага спаду. Для таго, каб змякчыць наступствы спаду, Уэру прапануе не толькі павялічыць пенсійны ўзрост, але і палепшыць якасць догляду за дзецьмі, асабліва ў сем'ях з непрацуючымі бацькамі.

Уэру таксама лічыць неабходным павялічыць эфектыўнасць выдаткаў на адукацыю, ахову здароўя і сацыяльнаму дапамогу насельніцтву. Прадстаўнік Сусветнага банка дадаў, што нізкая якасць аховы здароўя прыводзіць да росту выдаткаў на лячэнне і да больш ранняга выхаду грамадзян на пенсію. Уэру адзначыў, што многія еўрапейскія краіны павялічваюць пенсійны ўзрост, бо гэта робіць пенсійную сістэму больш устойлівай. Паводле яго меркавання, ураду краіны трэба зрабіць аднолькавым узрост выхаду на пенсію мужчын і жанчын. Сёння пенсійны ўзрост у Расіі складае 55 гадоў для жанчын і 60 для мужчын.

КАЗАХСТАН БОЛЬШ НЕ БУДЗЕ ЗАПРАШАЦЬ ЭКСПЕРТАЎ, ЯКІЯ КРЫТЫКУЮЦЬ ВЫБАРЫ

Прэзідэнт Казахстана Нурсултан Назарбаеў заявіў, што больш не будзе запрашаць у рэспубліку крытычна настроеных экспертаў для назірання за выбарамі.

«Мы больш не будзем запрашаць у Казахстан нанятых кімсьці экспертаў, якія крытыкуюць нашы выбары», — сказаў старшыня партыі «Нур Отан», кіраўнік Казахстана на пасяджэнні бюро палітсавета партыі.

«Перамога стала доказам таго, што ўсе нашы праграмы правільныя, а таксама правільныя нашы мэты і курс», — сказаў Назарбаеў. Прэзідэнт Казахстана адзначыў, што большасць міжнародных назіральнікаў і экспертаў прызнаюць выбары 15 студзеня ў мажылісі і масліхаты сумленнымі, справядлівымі і празрыстымі.

СААЗ РЭКАМЕНДАВАЛА ЎСІМ ДЗЯРЖАВАМ БОЛЬШ АКТЫЎНА ПРАДУХІЛЯЦЬ ШЛОБЫ НЕПАЎНАЛЕТНІХ

Сусветная арганізацыя аховы здароўя рэкамендавала ўсім дзяржавам больш актыўна прадухіляць шлобы непаўналетніх.

У Жэневе працягваецца 130-я сесія Генеральнай Асамблеі Сусветнай арганізацыі аховы здароўя. Адна з тэм, прадастаўленых на абмеркаванне дэлегатаў, — ранняя шлобы і цяжарнасць у падлеткаў і юным узросце. У справаздачы сакратарыяты СААЗ гаворыцца, што ад маці ва ўзросце 15-19 гадоў нараджаецца ў год 16 млн немаўлят — гэта 11% дэтанараджэння ў свеце. Каля 95% юных мам пражываюць у краінах з нізкім і сярэднім узроўнямі прыбыткаў. Выпадкі цяжарнасці і родаў у падлеткавым узросце (10-14 гадоў) у большасці краін — падэя адносна рэдкая. Тым не менш у некаторых афрыканскіх краінах доля жанчын, якія нарадзілі да 15-ці гадоў, часам дасягае 12%. Да 3% такіх выпадкаў рэгіструюць у Лашонскай Амерыцы.

СААЗ заклікала дзяржавы актывізаваць намаганні па прадухіленні шлобы да дасягнення 18 гадоў. Бо яны, як правіла, з'яўляюцца вынікам беднаці і ігнаравання праваў жанчын, у тым ліку іх дыскрымінацыі ў сферы доступу да адукацыі. Малалетнія нявесты і жонкі ва ўзросце да 15 гадоў маюць высокую рызыку смяротнасці падчас цяжарнасці і родаў. Небеспэка для іх у пяць разоў вышэй, чым у больш сталых парадзік.

ПАЙШОЎ З ЖЫЦЦЯ НАРОДНЫ АРТЫСТ РАСІ ЯЎГЕН ЖАРЫКАЎ

Народны артыст РСФСР, лаўрэат дзяржаўнай прэміі СССР Яўген Жарыкаў памёр учора на 71-м годзе жыцця.

Яўген Жарыкаў сыграў больш як 60 фільмаў. Сярод іх — «Іванава дзяцінства», «3+2», «Народжана рэвалюцыйнай», «Не можа быць». Яго жонкай была вядомая актрыса Наталля Гвоздзікава.

СПОРТ — ГЭТА ПРЫГОЖА

НОВЫ фізкультурна-аздараўленчы цэнтр расчыніў дзверы перад жыхарамі і гасцямі Любіна. Вялікай папулярнасцю ў мясцовай моладзі карыстаецца трэнажорны зал установы, абста-

ляваны самымі сучаснымі спартыўнымі снарадамі. Любання школьніцы Алеся АЛЯШКЕВІЧ і Вераніка КРЫВАЛЬЦЭВІЧ (на фотаздымку) сустрэліся і пасябралі менавіта ў час аздараўленчых заняткаў.

ФАКТ

ДАСТАЛІ З ПАЛОНКІ ХЛОПЧЫКА

У 16.44 па лініі МНС «101» патэлефанаваў сведка здарэння на Пружанскім вадасховішчы: пад лёд прарваліся чалавек.

Выратавальнікі былі на месцы літаральна праз тры хвіліны. У 50 метрах ад берага за край палонкі трымаўся хлопчык... Трэба сказаць, што максімальная глыбіня вадасховішча — 2,4 метра, а таўшчыня лёду на гэты момант была да 3 сантыметраў. Выратавальнікі на лодцы падплылі да хлопчыка і пры дапамозе выратавальнага круга дасталі яго з палонкі. Каб пацяпелы вучань 6 класа ішчэ больш не пераахладаваўся, на яго апранулі зімовую куртку выратавальніка з камізэлькай. Пасля хлопчыка перадалі брыгадзе хуткай медыцынскай дапамогі. Папярэдні дыягназ: агульнае пераахладжэнне арганізма.

Сяргей РАСОЎЛКА.

І ЗА ПРЫВАТНЫМІ ПЫТАННЯМІ МОГУЦЬ СТАЯЦЬ ВАЖНЫЯ ДЛЯ ГРАМАДСТВА ПРАБЛЕМЫ

Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА даў інтэрв'ю «Звяздзе»

— Уладзімір Паўлавіч, завяршыўся 2011 год. Наколькі плённым ён быў для беларускіх парламентарыяў?

— Думаю, Палаце прадстаўнікоў ёсць што падсумоўваць у напрацоўках мінулага года, даволі, я б сказаў, напружанага і разам з тым змястоўна насачанага ва ўсім спектры парламенцкіх спраў. Прынята 109 законапраектаў, у тым ліку 59 — па ратыфікацыі міжнародных дагавораў і пагадненняў. Заканадаўчая база краіны папоўнілася шэрагам новых законаў, запатрабаваных жыццём. Урэгуляваны многія насельныя пытанні эканомікі, сацыяльнай сферы, умацавання правапарадку, аховы здароўя, культуры, міжнароднага супрацоўніцтва і іншых.

— І што вы лічыце галоўным?

— Калі гаварыць пра наш галоўны заканадаўчы прадукт, то ім, у першую чаргу, з'яўляецца Закон аб рэспубліканскім бюджэце на 2012 год, які прыняты свечасова, хоць распрацоўку яго ускладнілі фінансавыя і эканамічныя фактары. Прычым захавана сацыяльная накіраванасць бюджэту. Нацыянальнае значэнне мае і ратыфікацыя новых прынятых важных дакументаў аб Мільным саюзе і Азіянскім эканамічным прасторы Беларусі, Расіі і Казахстана, а таксама аб беларуска-расійскім інтэграцыйным супрацоўніцтве. У ліку нарматыўна-прававых рашэнняў вялікай дзяржаўнай важнасці вылучаюцца Закон «Аб зваротах грамадзян і орыдычных асоб».

Абноўлены шэраг дзейных заканадаўчых актаў. У рэчышчы рашэнняў чацвёртага Усебеларускага народнага сходу, комплексных захадаў, якія робіць

дзяржава па стабілізацыі эканомікі, штогадовага Паслання Прэзідэнта беларускаму народу і парламентам, а таксама іншых рашэнняў кіраўніцтва дзяржавы ў заканадаўчым унесены адпаведныя змяненні і дапаўненні. Яны накіраваны, гаворачы каротка, на сацыяльна-эканамічнае развіццё краіны, умацаванне нацыянальнай бяспекі і абарону праваў грамадзян.

СТАР. 2

У Беларусі з 1 студзеня ўведзены карэкціруючыя каэфіцыенты да тарыфных ставак бюджэтнай

У Беларусі з 1 студзеня 2012 года ўведзены карэкціруючыя каэфіцыенты да тарыфных ставак (акладаў) работнікаў бюджэтных арганізацый і іншых арганізацый, што атрымліваюць субсідыі, работнікі якіх прыраўнаваны па аплаце працы да работнікаў бюджэтных арганізацый. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў галоўным упраўленні працы і заробнай платы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

Пастановай Савета Міністраў ад 30 снежня 2011 года № 1775 тарыфная стаўка першага разраду для аплаты працы работнікаў бюджэтных арганізацый і іншых арганізацый, што атрымліваюць субсідыі, работнікі якіх прыраўнаваны па аплаце працы да работнікаў бюджэтных арганізацый, устаноўлена ў памеры Br200 тыс. (яна павышана на 32,5 працэнта). Пастановай урада таксама павялічаны дыяпазон карэкціруючых каэфіцыентаў да тарыфных ставак (акладаў) работнікаў бюджэтных арганізацый, тарыфікуемых 1-27 разрадамі, з 2,862-0,915 да 3,720-0,920. Такое рашэнне прынята ў мэтах павышэння ўзроўню аплаты працы работнікаў бюджэтных арганізацый, пакупной здольнасці іх заробнай платы і частковага аднаўлення дыферэнцыяцыі ў аплаце працы, адначасна ў міністэрстве.

Пастановай Міністэрства працы і сацыяльнай абароны ўводзяцца карэкціруючыя каэфіцыенты да тарыфных ставак (акладаў) работнікаў бюджэтных арганізацый і іншых арганізацый, што атрымліваюць субсідыі, работнікі якіх прыраўнаваны па аплаце працы да работнікаў бюджэтных арганізацый, разлічаныя ў адпаведнасці з устаноўленай Саветам Міністраў тарыфнай стаўкай першага разраду і каэфіцыентамі Азіянскай тарыфнай сеткі работнікаў Беларусі (АТС), у наступных паямах: з 1-га да 2-га разраду — 3,720; з 2-га да 3-га разраду — 3,250; з 3-га да 4-га разраду — 2,800; з 4-га да 5-га разраду — 2,440; з 5-га да 6-га разраду — 2,250; з 6-га да 7-га разраду — 2,070; з 7-га да 8-га разраду — 1,950; з 8-га да 9-га разраду — 1,840; з 9-га да 10-га разраду — 1,740; з 10-га да 11-га разраду — 1,650; з 11-га да 12-га разраду — 1,560; з 12-га да 13-га разраду — 1,470; з 13-га да 14-га разраду — 1,390; з 14-га да 15-га разраду — 1,320; з 15-га да 16-га разраду — 1,260; з 16-га да 17-га разраду — 1,220; з 17-га да 18-га разраду — 1,180; з 18-га да 19-га разраду — 1,140; з 19-га да 20-га разраду — 1,110; з 20-га да 21-га разраду — 1,070; з 21-га да 22-га разраду — 1,040; з 22-га да 23-га разраду — 1,010; з 23-га да 24-га разраду — 0,990; з 24-га да 25-га разраду — 0,970; з 25-га да 26-га разраду — 0,950; з 26-га да 27-га разраду — 0,930; на 27-му разраду — 0,920.

Тарыфная стаўка (аклады) работнікаў вылічваюцца шляхам паслядоўнага памнажэння тарыфнай стаўкі першага разраду на адпаведны тарыфны каэфіцыенты АТС і карэкціруючыя каэфіцыенты, растлумачаны ў Мінпрацы і сацабароны.

ДЗЯРЖАВА ДАПЛАЦІЦЬ ЗА ДОЎГАЖЫХАРСТВА

Як вядома, паводле Указа № 35 «Аб павышэнні пенсій», у нашай краіне з 1 студзеня 2012 года ўстанаўліваюцца даплаты да пенсій асобам, старэйшым за 75 гадоў.

У прыватнасці, для асоб, якія дасягнулі 75 гадоў, яны складуць 107,8 тыс. руб., а для тых, хто дасягнуў 80 гадоў, — 143,7 тыс. руб. Па тлумачэнні мы звярнуліся да начальніка аддзела развіцця пенсійнай сістэмы Галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Мінпрацы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь Таццяны Пагоньшавай.

— Чаму даплаты ўсталёўваюцца менавіта з 75 гадоў?

— Менавіта ў гэтым узросце пераважна большасць людзей страчвае працаздольнасць і не можа разлічваць на іншы (акрамя пенсіі) крыніцы сродкаў існавання, нават на падмогу з прысядзёнага Участка. Многія страчваюць спадарожніка жыцця, а дзеці, якія, адпаведна з законам, павінны аказваць падтрымку сваім непрацаздольным бацькам, часта самі ўжо пенсіянеры. Таму гэтай катэгорыі людзей дзяржава ў меры сваіх сіл вырашыла дапамагчы.

Рашэнне аб уводзе мэтавых даплат з 75 гадоў засноўвалася і на тым, што гэтую пенсійную прыбаўку атрымаюць беларусы, якія перажылі Вялікую Айчынную вайну, а затым пасля развалу СССР страцілі ўклады, якія збіралі на старасць.

— Ці многія людзей змогуць атрымаць гэтыя даплаты да пенсіі? Бо, па статыстыцы, цяпер у нашай краіне кожны чацвёрты памерлы — працаздольнага ўзросту, г.зн. чвэрць элементарна не дажывае нават да пенсіі...

— У Беларусі людзі не толькі дажываюць да пенсіі, але і дзясяткі гадоў жывуць у так званым трэцім узросце: атрымальнікамі пенсіі з'яўляюцца каля 27% насельніцтва — амаль трэць краіны! Так, рэальнікі, што ў цэлым сярэдняй працягласці жыцця беларусаў ішчэ далёкая ад еўрапейскіх паказчыкаў — і прычынай гэтага з'яўляецца адносна высокая смяротнасць, як вы адзначылі, менавіта ў працаздольным узросце. Але калі чалавек дажывае да пенсіі, то, паводле той жа статыстыкі, тэрмін жыцця ад выхаду на пенсію ў сярэднім у нашай краіне не такі ўжо кароткі і цалкам супастаўны з развітымі краінамі. Ён складае 24,6 года для жанчын і 14,2 года — для мужчын. Адначасна, што пенсійны перыяд жыцця ў нашых жанчын значна вышэйшы, чым у краінах Еўразаюза.

Сярод 2,5 млн беларускіх пенсіянераў — 450,6 тыс. жанчын і 600,7 тыс. мужчын ва ўзросце ад 70 да 80 гадоў, 234,6 тыс. жанчын і 27,7 тыс. мужчын — ва ўзросце 80 гадоў і старэй. У цэлым пенсійны «бонус» за даўгалецтва атрымваюць 600 тыс. жыхароў Беларусі.

— Вядома, што далёка не ўсе беларусы (асабліва мужчыны) адкажа стаяцца да свайго здароўя. Ці могуць гэтыя выплаты стаць своеасаблівым стымулам для падтрымання здаровага ладу жыцця? Бо яны паказваюць, што дзяржава па меры магчымасцяў стараецца дапамагчы доўгажыццарам, зацікаўлена ў павелічэнні іх колькасці.

— У прынцыпе, хацелася б стварыць такія стымулы, хоць на моладзь гэта не акажа істотнага ўплыву, бо людзі пачынаюць задумвацца аб пенсіі, як правіла, калі яна ўжо на парозе. Што тычыцца здароўя, то берачы яго варты ўсё жыццё, бо гэта асноўны фактар, які павышае якасць жыцця ў любым узросце. Дзяржава ў меры сваіх сіл дапамагае тады, калі ўласных намаганняў чалавека ўжо не хапае. Жыццё ўдзякаваць так, што з узрастам аб'ектыўна здароўе пагаршаецца і для яго падтрымання патрабуюцца значныя рэсурсы. Дзяржава была б рада і больш дапамагчы пажылым грамадзянам, але ў сілу таго, што крыніцы пенсійных сродкаў вельмі абмежаваны, яна звышадзіць са сваіх магчымасцяў. Тым не менш, думаецца, што гэтыя прыбаўкі будуць падмогай для людзей, якія дасягнулі такога паважанага ўзросту.

— Калі ласка, некалькі слоў аб далейшых перспектывах пенсійнай сістэмы ...

— Вы ведаеце пазіцыю кіраўніцтва краіны. Неаднаразова агучвалася, што неабходнасць у павышэнні пенсійнага ўзросту пакуль няма. Пенсійная сістэма пакуль спраўляецца са сваімі абавязкамі. Але, тым не менш, усё ж хацелася б арыентаваць людзей на больш позні зварот на пенсію, не ў прымушовам парадку, а добраахотна. З гэтай мэтай мы рыхтуем прапанову аб павышэнні так званай прэміі за больш позні зварот.

Хацелася б таксама адзначыць толькі што прынятае новаўвядзенне, якое датычыцца ўрэгулявання пераразлікаў пенсій. Калі раней людзі ўсё гэтае задавалася пытаннем, калі павысіцца пенсія, але, тым не менш, усё ж хацелася б арыентаваць людзей на больш позні зварот на пенсію, не ў прымушовам парадку, а добраахотна. З гэтай мэтай мы рыхтуем прапанову аб павышэнні так званай прэміі за больш позні зварот.

Хацелася б таксама адзначыць толькі што прынятае новаўвядзенне, якое датычыцца ўрэгулявання пераразлікаў пенсій. Калі раней людзі ўсё гэтае задавалася пытаннем, калі павысіцца пенсія, то цяпер атрыманы канкрэтны адказ. У гэтым годзе мы ўжо дакладна ведаем, калі і ў якім тэмпе яна будзе павышана. Людзі могуць планаваць свае выдаткі.

Святлана БУСЬКО.

ЦІ БАЎЦЕСЯ ВІ СТАРАСЦІ?

Што такое старасць? З аднаго боку, мы жадаем адно аднаму даўгалецтва, гібель маладога чалавека заўсёды ўспрымаецца нам як нешта натуранальнае. З другога — культ малодасці і здароўя, што трывала зацвердзіўся ў апошні час, прымушае ўсіх нас у той ці іншай ступені баіцца старасці. Дык як жа мы ставімся да яе?

Юрый РОГАЎ, паталаганатом, загадчык курса паталагічнай анатоміі БелМАПА, кандыдат медыцынскіх навук, дацэнт:

— Я думаю, кожны нармальны чалавек баіцца старасці, нават самыя вялікія філосафы, нават вернікі. Таму што старасць — гэта абмежаванне магчымасцяў, фізічных і матэрыяльных. Ну, а самае галоўнае — тое, што, у адрэзненне ад усіх іншых перыядаў жыцця, старасць, на жаль, мае свой канец, які не пераходзіць у

БЕЛАРУСЬ ВЫРАЎНОЎВАЕ ЎМОВЫ НА АўТАМАБІЛЬНЫМ РЫНКУ 3 ПАРТНЁРАМІ ПА МЫТНЫМ САЮЗЕ

АДПАВЕДНЫ ўказ № 36 «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў ва ўказы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 24 лістапада 2005 г. № 546 і ад 4 красавіка 2009 г. № 175» кіраўнік дзяржаў падпісаў 17 студзеня.

Дакумент прыняты ў мэтах выраўноўвання ўмоў падааткаабкладання легкавых аўтамабіляў на адзіным рынку краін Мытнага саюза і выканання ўмоў выдзялення Беларусі стабілізацыйнага крыдыта са сродкаў Антыкрызіснага фонду Еўразійскага эканамічнага супольніцтва.

У сувязі з гэтым з указа ад 24 лістапада 2005 года № 546 «Аб некаторых пытаннях падааткаабкладання транспартных сродкаў» выключваюцца льготы па падатку на дабаўленае вартасць пры ўвозе і пры рэалізацыі ўвезеных транспартных сродкаў юрыдычнымі асобамі і індывідуальнымі прадпрыемствамі ў камерцыйных мэтах (будзе прымяняцца стандартная стаўка ПДВ у памеры 20 працэнтаў).

Пры гэтым заўважваецца дзейнае вызваленне ад акцызаў аўтамабіляў, што ўважваецца арганізацыямі і індывідуальнымі прадпрыемствамі для камерцыйных мэт.

Адміністрацыя парадка сплання ПДВ з выкарыстаннем у якасці падатковай базы рэзыцыі паміж цаной набывання і цаной рэалізацыі аўтамабіля праз дыярскай сеткі (падатковай базой для вылічэння ПДВ будзе з'яўляцца ўвесь кошт аўтамабіля).

Пры гэтым парадка сплання ПДВ з выкарыстаннем у якасці падатковай базы рэзыцыі паміж цаной набывання і цаной рэалізацыі аўтамабіля (па аналогіі з дзейным у Расійскай Федэрацыі) заўважваецца пры набыванні транспартных сродкаў у фізічных асоб. У выніку пры набыванні дылерамі легкавых аўтамабіляў у грамадзян на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь для далейшага перапродажу падатак будзе вылічана і выплачывацца з рэзыцыі паміж цаной куплі і цаной продажу аўтамабіля, што не паўплывае на цановае прапанаванне рынку патрымных аўтамабіляў.

У мэтах стварэння роўных умоў падааткаабкладання ўвозімым і вырабленым на тэрыторыі Беларусі легкавых аўтамабіляў выданыя дакументам унесены змяненні ва ўказ ад 4 красавіка 2009 года № 175 «Аб мерах па развіцці вытворчасці легкавых аўтамабіляў» у частцы адмены льготы па ПДВ у адносінах да транспартных сродкаў, вырабленых юрыдычнымі асобамі і рэалізаваных на тэрыторыі Беларусі.

Такія адмена не прывядзе да пагаршэння інвестыцыйных умоў для арганізацыі вытворчасці аўтамабіляў на тэрыторыі Беларусі, паколькі пры экспарце прымяняецца нульвая стаўка ПДВ.

Пры гэтым заўважваецца льготы па ПДВ у адносінах да ўвозімага тэхналагічнага абсталявання і аўтакампанентаў.

Гэта будзе стымуляваць інвестараў да адкрыцця вытворчасці аўтамабіляў на тэрыторыі Беларусі з далейшай іх рэалізацыяй на рынку Мытнага саюза.

МАГАЗІНЫ DUTY FREE Ў БЕЛАРУСІ БУДУЦЬ ПРАЦАВАЦЬ ПА-НОВАМУ

НОВЫЯ ўмовы работы магазінаў duty free ўстаўляюцца ў Беларусі. Адпаведны ўказ № 38 «Аб функцыянаванні магазінаў беспасполіннага гандлю» кіраўнік дзяржаў падпісаў 17 студзеня.

Дакументам прадугледжваецца, што тавары, змешчаныя пад мытна працэдуру беспасполіннага гандлю, рэалізуюцца ў магазінах беспасполіннага гандлю, створаных дзяржаўнай установай «Іапоўнае ўпраўленне па абслугоўванню дыпламатычнага корпуса і афіцыйных дэлегацыяў «Дыпсервіс» Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта або юрыдычнай асобай, заснаванай на гэты з'яўляецца гэта дзяржаўная ўстанова.

Такія тавары таксама рэалізуюцца ў пунктах пропуску праз Дзяржаўную граніцу, што знаходзіцца ў аэрапортах краіны. Цяпер такі пункт пропуску размешчаны ў Нацыянальным аэрапорце Мінск.

Юрыдычныя асобы маюць права ажыццяўляць дзейнасць у якасці удалайніку магазінаў беспасполіннага гандлю пасля ўключэння іх у адпаведны рэестр, вядзёнае якога ўскладаецца на Дзяржаўны мытны камітэт.

У мэтах павышэння зацікаўленасці айчынных вытворцаў у нашарчванні гаспава тавараў уласнай вытворчасці ў магазіны беспасполіннага гандлю ва ўказе прадугледжана вызваленне абароту па рэалізацыі гэтых тавараў ад выплаты падатку на дабаўленае вартасць.

Дадатковым патрабаваннем з'яўляецца ўсталяванне для юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць гэту дзейнасць, выплаты ў рэспубліканскі бюджэт адлічэнняў ад вырочкі ў памеры 10 працэнтаў.

У зацверджаным указам палажэнні аб магазінах беспасполіннага гандлю падрабязна пазначаны патрабаванні да гэтых магазінаў па іх тэхнічнай аснашчэнасці (уключаючы сістэмы відэанягляду за перамяшчэннем унутры памяшкання і на прылеглых тэрыторыях), акая забяспечвае строгі кантроль за вадуджам тавараў толькі тым, хто выязджае з краіны, а таксама немагчымасць вяртання тавару на ўнутрыны рынак рэспублікі, іншая патрабаванні.

Устаўляюцца таксама, што ў магазінах, размешчаных у пунктах пропуску праз Дзяржаўную граніцу Беларусі, у якіх цяпер вядзецца рознічны гандаль, юрыдычныя асобы маюць права прадаваць гэты від дзейнасці пры ўмове наяўнасці дазволу на яго ажыццяўленне, атрыманых ва ўстаноўленым заканадаўстве парадку.

Ажыццяўляць гэты прас-службе, прыняцце ўказа павіна забяспечыць павышэнне эфектыўнасці работы магазінаў беспасполіннага гандлю.

Мікалай Фурсевіч вызвалены ад пасады начальніка Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывельнага і расліннага свету

Мікалай Фурсевіч вызвалены ад пасады начальніка Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывельнага і расліннага свету пры Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Адпаведны ўказ кіраўнік дзяржаў Аляксандр Лукашэнка падпісаў 17 студзеня.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Свабодны доступ павінен быць абмежаваны перш за ўсё да сайтаў зрацьцянага і парнаграфічнага характару

ПАВОДЛЕ меркавання інтэрнэт-карыстальнікаў, свабодны доступ павінен быць абмежаваны перш за ўсё да сайтаў, якія змяшчаюць інфармацыю зрацьцянага і парнаграфічнага характару. Такія звесткі сацыяльнага даследавання, праведзенага Інфармацыйна-аналітычным цэнтрам пры Адміністрацыі Прэзідэнта, паведамляе БЕЛТА.

Неабходна таксама абмежаваць магчымасць наведвання сайтаў тэарэтычных арганізацыяў і інфармацыйна-экстрэміскага зместу. Рэспандэнты адзначаюць неабходнасць абмежавання слама і рассылка.

За свабодны доступ да ўсіх сайтаў, незалежна ад іх зместу, выступае ізначная частка беларускіх карыстальнікаў інтэрнэту — 5 працэнтаў.

Сацдаследаванне «Выкрасістанне сеткі інтэрнэт у Рэспубліцы Беларусь» праводзілася ў снежні 2011 года. Ва ўсіх абласных цэнтрах краіны і Мінску, раённых цэнтрах і сельскіх населеных пунктах па месцы жыхарства метадам тэлефонага інтэрв'ю былі апытаны 1 тыс. карыстальнікаў Глобальнай сеткі, старэйшых за 16 гадоў.

МОГУЦЬ СТАЯЦЬ ВАЖНЫМІ ДЛЯ ГРАМАДСТВА ПРАБЛЕМАМІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дпутаты актыўна працуюць і на міжнародных вектары. Найперш на пляцоўках Парламентскага Сходу Саюза Беларусі і Расіі, парламенцкай асамблеі Еўразійскай эканамічнай супольнасці і СНД, Парламентскай асамблеі АДКБ. Летась зроблены чарговыя крокі ў нашарчванні вопыту нашай работы ў іных міжнародных парламенцкіх арганізацыях: у Міжпарламенцкім саюзе, Парламенцкай асамблеі Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе (АБСЕ), Міжпарламенцкай асамблеі праваславаў, Парламенцкай асамблеі Цэнтральнаеўрапейскай ініцыятывы. Паўліяўны факт — Нацыянальны сход Беларусі атрымаў статус назіральніка ў Міжпарламенцкай асамблеі Асацыяцыі краін Паўднёва-Усходняй Азіі (АСЕАН). Адначасова, што на новы ўзровень вышэйшы нашы двухбаковыя міжпарламенцкія адносіны з парламентамі Кітая і Эўразійскага саюза.

— Ці застаецца ў дпутатаў час на працу ў сваіх выбарчых акругах?

— Заканатворчучы і міжнародную дзейнасць мы заўсёды плануем так, каб абавязкова, нават у сесійны перыяд, у дпутатаў заставаўся час для паездак у выбарчыя акругі. Гэта было для Палаты прадстаўнікоў, падкрэслівае, вельмі важным і на працягу мінулага года.

Дпутаты наведваюць прамысловыя прадпрыемствы, гаспадаркі, установы і арганізацыі, расказваюць пра заканадаўчыя навацыі, шчыра і адкрыта абмяркоўваюць праблемы, якія хваляюць людзей, прадаўжаюць працу па асабістых пытаннях, аказваюць магчымую дапамогу ў іх вырашэнні, з'яўляюцца за запятымі ў выкананні аргані, міністэрстваў і ведамстваў, удзельнічаюць у пасяджэннях выканкамаў і сесій мясцовых Саветаў, у розных мерапрыемствах, — ускладае турботу хапае. У супаўнасці ўсё гэта вельмі аб'ёмная і працяглая работа. Увогуле ж у дзейнасці Палаты

прадстаўнікоў у мінулым годзе адстваралася задача, якая вырашае краіна, і гэта прычына, што адбываецца ў грамадска-палітычных жыцці, у развіцці эканомікі і сацыяльнай сферы. Зразумела, яны ўплываюць і на змест заканаў, што прымаюцца.

— Уплываюць паўліяўна? — Толькі так. Абсалютна паўліяўна. Дпутатская работа ў акрузе з'яўляецца і адным з парламенцкіх інструментаў маніторынгу правапрымяняльнай практыкі, вывучэння думкі людзей наконт таго, які працуюць дзейныя законы і што трэба ўдасканаліваць у заканадаўстве. Свае назіранны і развагі дпутат пасля «прывозіць» у парламент, дэлеціа імі з калегамі, спецыялістамі і з аўтарамі заканапраектаў, ва ўстаноўленым парадку ўносяць, калі палічыць патрэбным, канкрэтна, пісьмова сфармуляваныя прапановы. А калі адвадана, што для вырашэння пытання патрэбны не нейкія змены ў нарматыўна-прававой базе, а проста рашэнне выканачага органа, то дпутат з'яўляецца ў адпаведны інстанцыі. У тым ліку і ва ўрад, які рэгулярна, раз на месяц, адказвае на пытанні парламентарна на сумесным пасяджэнні Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі.

— А ці ўсе заканадаўчыя прапановы дпутатаў знайшлі сваё адлюстраванне ў адпаведных заканах?

— Большасць, але не ўсе. Няма ніводнага парламента ў свеце, дзе б літаральна ўсе змяненні і дапаўненні, якія дпутаты прапаноўваюць унесці ў нарматыўна-прававую базу, узаконваліся. Гэта нерэальна. Заканатворчы працэс — справа калектыўная, хоць канкрэтыя распрацоўчыкі заканапраектаў, вядома ж, ёсць. Кожны заканапраект паступае ў Палату прадстаўнікоў толькі пасля дакументальна пацверджання ўдзельнікаў з ішчымі бакамі, зацікаўленымі ў яго прыбыткі, і рэкамэндацыяй ад аёмаркавання ў Авальнай зале зноў-такі пасля абмеркавання і кансульта-

МОГУЦЬ СТАЯЦЬ ВАЖНЫМІ ДЛЯ ГРАМАДСТВА ПРАБЛЕМАМІ

тацый з суб'ектамі права заканадаўчай ініцыятывы. Гэта прадугледжана заканатворчай працэдурай. Прыняцце ці адхіленне таго ці іншага заканапраекта, які прайшоў уся левіцу ўдзельнікаў, дпутатаў вырашаюць самымі дэмакратычным шляхам — галасаваннем. Такія агульнасуветная парламенцкая практыка.

— 2011 год быў для нашай краіны складаным па эканамічных прычынах. Ці даводзілася ў сувязі з такой сітуацыяй карэктаваць планы работы парламента?

— Заканатворчы працэс ідзе не толькі па ўстаноўленым працэдурым шляхам, але і ў плавным парадку. Ніякай стыхій тут няма, які аўралу. Распрацаваны дзяржаўныя захады па пераадоленні наступстваў сусветнага фінансва-эканамічнага спаду, як вядома, комплексны і сістэмны. Нарматыўна-прававое забеспячэнне — адзін са складаных гэтаў захадаў, што прадугледжвае Праграма дзейнасці ўрада на 2011—2015 гады, адобраная на сёмай нечаговай сесіі Палаты прадстаўнікоў. Менавіта таму эканамічная праблема гэта з'яўляецца цэнтральнай у нашай заканатворчай рабоце. Сфарміравана нарматыўна-прававая база пераважна на эканамічную накіраванасць. Занс прынятага заканадаўства — лібералізацыя эканамічных адносін, зніжэнне падатковай нагрукі, стымуляванне прадпрыемстваў ініцыятывы, экспарту, інавацыйнай і інвестыцыйнай дзейнасці, спрашчэнне адміністрацыйных працэдураў, упарадкаванне маёмасных, арэндных, зямельных адносін і г.д. Словам, прававы механізм удасканаліваецца такім чынам, каб ён ствараў лепшыя ўмовы для суб'ектаў эканомікі.

— Уладзімір Паўліяў, вы казалі, што дпутаты пры карэктуючы заканадаўства вывучаюць думкі людзей, сваіх выбарчыкаў. Ці шмат ставіцца ім пытанні агульнадзяржаўнага характару, якія адлюстравваюць пэўныя тэндэнцыі і магчымыя перспектывы развіцця нашай грамадства, а не прыватных, рэгіянальных?

— Мой адказ, што такіх пытанняў няма, думаю, не з'яўляецца нечаканым для вас. Пытанні ж, так скажаць, трэндэвага характару часцей гукаць у парламенцкай пошы, на «крутых сталях», канферэнцыях, на выязных пасяджэннях профільных камісій Палаты прадстаўнікоў і дпутатскіх семінарах па вывучэнні правапрымяняльнай практыкі і ўзаемадзеяння з мясцовымі арганамі ўлады. Гэта натуральна. Чалавеку, які шчыра ў полі, на ферме, стаіць за станком, прылаўкам магазіна ці завіваецца на будоўлі, не да таго, каб разважаць пра высокую, на яго погляд, матэрыя. Я не бачу ў гэтым нічога блага. Кожны павінен на сваім рабочым месцы працаваць добра сумленна — вош толькі, лічу, гадоў, што і за прыватнымі, як здавалася б, мясцовымі праблемамі ніш раз праглядваюцца пытанні грамадска значныя. І вельмі добра, калі парламентарый можа іх убачыць, асэнсаваць, даясці да адпаведных органаў кіравання і настолькі, ініцыятыўна дамагаецца вырашэння гэтых важных пытанняў.

— Бывае, што людзі, якія сутыкаюцца з прыватнымі праблемамі, прыватнай бядой, крытыкуюць дпутата, маюць, мала ён робіць для свайго раёна ці горада. Ваш уласны пункт гледжання: калі дпутат найбольш эфектыўна адрацоўвае — робячы акцэнт на ўдзеле ў заканадаўчым ці займаючыся клопатамі акругі?

— Я не супрацьстаўляў бы гадоўную работу дпутата парламента — законатворчучы — рабоце ў выбарчай акрузе. Прыняцце заканаў з'яўляецца ў адпаведнасці з Канстытуцыйнай гадоўнай функцыяй Нацыянальнага сходу, адпаведна і парламентарый — гэта, у першую чаргу, законатворца. Разам з тым ён чалавек, які прадстаўляе і абараняе інтарэсы сваіх выбарчыкаў, сваёй акругі. Таму ні ў якім

МОГУЦЬ СТАЯЦЬ ВАЖНЫМІ ДЛЯ ГРАМАДСТВА ПРАБЛЕМАМІ

разе не павінен адрацоўваць ад людзей, якія даверылі яму дпутатскі мандат. Што да крыўды на дпутата, што ён, маючы мала робіць для свайго раёна ці горада, то высновы тут могуць быць розныя. Калі гэта сапраўды так, то неабходна весці канкрэтную размову па канкрэтных фактах, а калі гэта будзастаяная крыўдка з прычыны недастаткова інфармаванасці людзей аб рабоце дпутата ў акрузе, значыць, дпутату разам з мясцовымі ўладамі належыць выправіць гэтую сітуацыю. Да таго ж і пытанні, з якімі з'яўляюцца людзі да парламента, розныя, розныя па складанасці, некаторыя вымагаюць прыняцця і працяглага па часе чакання ў працэсе іх прапрацоўкі. Да гэтага трэба ставіцца з разуменнем.

— Некалкі пытаньні больш асабістага характару... 2012 год у нашай краіне абвешчаны Годам кнігі. Ці чагэе вы ішчэ папярывіце кнігі?

— Не ставячы пад сумненне важнасць новых інфармацыйных тэхналогій, які то кнігу можна назваць кнігай, толькі ў яе папярывіць выгледзе, а не ў віртуальным. Вокладка, пажадана, цвёрдая, трывалы пералёт, шалесті старонкі, прывабны воку шрыфт — такую кнігу прыемна ўзяць у рукі і асалода — чытаць, асабіла, калі літаральна з першай старонкі яе змест захапляе. А камп'ютарны, інтэрнэцыйскі варыянт кнігі — гэта зусім іншае чытанне, бо яно ўсё ж упохапкі, папярывоўна, і на маю думку, разлічана найбольш на інфармаванне, а не на глыбокае, удумлівае чытанне. Маю на ўвазе не толькі мастацкую літаратуру, але і пазнавальную, навукова-папулярную, адукацыйную, тэхнічную, грамадска-палітычную, спецыяльную. Якім б рознымі ні былі думкі на гэты конт, наўрад ці хто будзе аспрэчваць, што без папярыві кнігі не магчыма ўстойліва і цікавае да са сур'язнага чытанья, як і да чытанья ўвогуле. Асабіста для мяне кніга з'яўляецца пастаянным спадарожнікам па жыцці, пачынаючы са школьных гадоў. У

многім дзякуючы менавіта чытанню я і сфарміраваўся як чалавек, ды і як грамадзянін. Асабіла люблю чытаць гістарычную мастацкую прозу і дакументальную.

— Якой кнігі вам як чытаць не хапае ў сучаснай беларускай літаратуры?

— У нашай айчынай літаратуры вельмі моцная, на мой погляд, класіка. Гэта той мастацкі набытак, якім Беларусь па праву ганарыцца. А якой кнігі не хапае сёння? Такой, на мой погляд, якую хацелася б чытаць і перачытваць, як, напрыклад, творы Уладзіміра Караткевіча.

— У Старшын Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу ёсць час, каб наведвацца ў тэатр?

— Наведваю і тэатр, і канцэрт, але не часта, па магчымасці.

— Як уваста адпачываеце?

— Цудоўны адпачынак — пахадзіць па лесе, пасядзець у зашытых ляці ракі на роднай мяне Віцебшчыне, размяцца на спартыўнай пляцоўцы — у маладосці я меў некалькі спартыўных разрадаў. Люблю таксама пачытаць кнігу для душы.

— Іапоўнае пытанне. З'яўляючыся друкаваным органам газеты прадстаўнікоў, «Звязда» рэалізоўвае праект «Мясцовае самакіраванне». Ці дапамагае гэты тэматычны старонкі дпутатам у рабоце?

— Дпутаты з цікавасцю чытаюць «Звязду». Публікацыі аб парламенце, дпутатскай дзейнасці і мясцовым самакіраванні найперш пад нашым увагай. Добра, што ў асятаванні вопыту і праблем мясцовага самакіравання разнастайна тэматычна дэялязюна. Гэта экалогія і таму асабіла запатрабавана інфармацыйна падмога як для дпутатаў мясцовых Саветаў дпутатаў, так і для парламентарый у наладжванні больш шэрага дэялязюна ўзаемадзеяння, якому мы надаём вялікае значэнне. Газета робіць вадкую карысць для грамадства і дзяржавы справу, і я хачу пажадаць рэдакцыянам калектыву заўсёднага творчага натхнення.

У АДЗІНАЙ ПРАСТОРЫ

Ад з'яўлення АЭП чакаюць вырашэння пытання па пастаўках казахстанскай нафты ў Беларусь і павелічэння ўзаемага таваразвароту

Пачатак новага года, звычайна час зацікаўленасці ў палітычным і эканамічным жыцці, адзначаюць прыкметнай падзеяй і ў Беларусі. Там адбыліся пазачарговыя парламенцкія выбары. У выніку галасавання па партыйных спісах месцы ў мажылісе атрымалі прадстаўнікі трох партый. Больш за ўсё мандатаў (83 — супраць 817 у канкурэнце) заваявала народна-дэмакратычная партыя «Нур Отан» на чале з прэзідэнтам Казахстана Нуролтанам Назарбаевым. За выбарамі сачыла больш за тысячы назіральнікаў. Пасол Казахстана ў Беларусі Анатоль Смірнов заўважае неабалансаванасць аднак з боку мсіі АБСЕ: «Адно кажуць адно, іншае — другое». Паводле яго слоў, у заключэнні сказана, што Казахстан рухаецца да дэмакратычнага грамадства, але некаторыя патрабаванні не выконваюцца. І многія назіральнікі падзяляюць гэты меркаванне. Так, паводле іфармацыі пасада дзяржаўскага ЗША Хілары Клінтан. У той жа час некаторыя назіральнікі «выступалі за абсалютна іншыя ацэнкі». Гэта дае яму падставу меркаваць пра наяўнасць дэявіных стандартаў.

Спадар Смірнов нагадаў, што Казахстан перайшоў часткова на электронае галасаванне, а ў традыцыйным — на выкарыстанне празрыстых урнаў. «Сур'язны заўваг у ЦВК не паступала», — канстатаваў пасол і выказаў заадаку, што агаданыя захады таксама ўплываюць на такі вынік.

Беларускія журналісты на сустрэчы з паслом Казахстана не маглі не пацікавіцца развіццём двухбаковых адносін. Самая бадай, «доўгаіграўная» тэма — пастайкі казахстанскай нафты ў Беларусь. На парадку дня яна з 1994 года, і апошнім часам у вырашэнні пытання паспылілася на АЭП. Маюлаў,

уніфікуюць тарыфы — тады і дамовіцца. Адзіна эканамічная прастора працуе ўжо 18 дзён, як уплывае гэта на дамоўленасць па нафце? — Мы прыйшлі ад важнага рашэння — распрацаваны праект пагаднення, — заявіў Анатоль Смірнов і дадаў, што дакумент зараз разглядаецца казахстанскім бокам, датычыць ён паставак нафты ў Беларусь, у цэлым супрацоўніцтва дзвюх краі у гэтай галіне.

Пасол Казахстана ў Беларусі маркуе, што дакумент будзе падпісані сёлета падчас аднаго з візітаў нашых кіраўнікоў дзяржаў. Кіраўнік дыпмаісіі акцэнтуюць, што гэтае пытанне важнае для абодвух бакоў і павіна быць вырашана. Для таго і ствараецца АЭП, а патынцыя і Еўразійскі саюз, каб былі адзіныя пошліны, адзіныя тарыфы, каб краіны-ўдзельніцы дамаўляліся. Пакуль жа штогод расце транзіт нафты праз беларускую тэрыторыю на захад. Цяпер ён на ўзроўні 8 млн тон, і ёсць усе падставы меркаваць, што будзе павялічывацца і надалей.

Сустрэчы на самым высокім узроўні дыпламат згадуў невядакова. Сёлета заплававаны абмен візітамі кіраўнікоў дзвюх краі. Павіны адбыцца таксама ўзаемныя візіты кіраўнікоў парламентаў.

— Такія сустрэчы даюць штуршок да актывізацыі ўзаемаадносін, — зааключае пасол Казахстана ў Беларусі, — Гэтыя фактары будуць садзейнічаць павелічэнню таваразвароту. Пакуль што ён на ўзроўні 1 млрд долараў. Прынамсі, паводле звестак пасада, пра гэта сведчаць папярэднія ацэнкі мінагадоўнага абмену таварамі паміж дзвюма краінамі. Прычым Беларусь больш пастаўляе ў Казахстан, чым заўсё адтуль. «Таваразварот дзядзінся-

еца фактычна за кошт мікрэгіянальнага супрацоўніцтва. У большай ступені займаюцца дробным гандлем, на жал», — заўважае Анатоль Смірнов. На паўнаватрасную работу АЭП ён ускладае спадзяванні адносна рэстаў ўстаўнага таваразвароту ўдва-ўтра: «Хачелася б, каб ствараліся буйныя сумесныя прадпрыемствы». На тэрыторыі Казахстана ўжо ўтворана нямаля сумесных вытворчасцяў з беларускім бокам. Есць планы ўдзелу Беларусі ў больш як 30 буйных праектах па праграме фарсаванага індустрыяльна-інавацыйнага развіцця Казахстана. Усходні партнёр, дарчы, пераймае таксама вопыт Беларусі з аграрарадкамі.

Тым часам Казахстан, вымушаны прынаць пасол, прысутнічае ў Беларусі ў невялікім аб'ёме. Пахваліцца можна хіба што дзейнасцю БТА Банка ў нашай краіне. Неўзабаве казахстанская прысутнасць тут пашырэнца. «Распачата будаўніцтва прастыяўнай пціцаркавай гасцініцы ў Мінску», — паведаміў дыпламат. У яго самога — мара, каб у Беларусі з'явіўся рэстаран казахстанскай кухні. Ён перакананы, што трэба знаёміцца не толькі з культурай і звычкямі, але і з кухняй сярброўскіх краі.

Казахстанскія бізнесмены, паводле яго слоў, маюць вялікі інтарэс да беларускай будаўнічай галіны. Есць, у прыватнасці, жаданне падаваць тут жылы комплекс, узяць удзел у будаўніцтве інфраструктуры да чэмпіянату свету па хакеі, які ў 2014 годзе пройдзе ў Беларусі. Аднак у гэтай галіне, паводле яго ўражання, пакуль недастаткова разумення. «Трэба прычыці, аформіць зямлю і адрэзаць пачынаць будаўніцтва, але сутыкаюцца з пытаннем уласнасці на зямлю», — адзначае А. Смірнов. Аднак, лічыць пасол, перспектывы паўліяўныя: «За апошнія гады падрааскуна сама тэндэнцыя да актывізацыі эканамічных адносін». Тэхнічна-арганізацыйныя пытанні, якія маглі замінаць развіццю двухбаковых адносін, практычна зняты.

Аля НАЧАЛАВА.

Абзац

Дэўжыня састаўленая ў рад дакументаў усіх стэлажных паліц дзяржаўных архіваў складала 198 км, што роўна адлегласці ад Мінска да Маргілёва. Аб гэтым сказаў учора на пасяджэнні калегіі дэпартаменту па архівах і справаходстве Міністэрства юстыцыі краіны дырэктар дэпартаменту Уладзімір Адамушка. На пачатак 2012 г. у архівах налічвалася больш за 12 млн адзінак захоўвання: электронныя дакументаў, на папярывай аснове, кіна-, фота-, фона-, а таксама відэадакументаў.

Паводле звестак Белстата, летась рэалізацыя гарэлкі павялічылася на 18,1% у параўнанні з 2010 годам. Яе доля ў агульным аб'ёме спажывання алкаголю складала 46,4% (у 2010 годзе — 42,8%). Доля рэалізацыі алкагольнай прадукцыі ў агульным аб'ёме рознічнага тавараабароту ў 2011 годзе складала 10,3%.

«У мяне не было асаблівых дадзеных для гімнастыкі...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «Ч3».)
 — Ён стаў для цябе трэцім, але, напэўна, самым адказным, бо трэба было заваёваць алімпійскую ліцэнзію. Да таго ж арганізатары падрыхтавалі сюрпрызы...
 — Так, сюрпрызы ад арганізатараў усе запамінілі. Гэта не толькі памост, які быўшам бы вісеў над безданню. На яго ёўу влізлі падымі. Прайціці па подыуме аказалася псіхалагічна даволі цяжка — на цябе скіравана ўся увага, ты ў свеце сафітаў. Нейк нятулітна сябе адчуваеш. Памост мне не перашкаджаў, хіба што раскладзеныя ўсюды запасыныя прадметы, дзякуючы чаму ты разумееш, што лавіць свае трэба зубамі. Ганна Алімпіева з Казахстана дакладна была ба на Алімпіядзе і страціла пугіўку не таму, што згубіла прадмет, а таму, што не паклала запасыны. Яна не злавіла абруч, ён, натуральна, упаў з памосту, яна скончыла за ім, потым нейкім неверагодным чынам, закінуўшы нагу, забірлася назад...
 — Арганізатары спецыяльна так зрабілі?
 — А што: прыехалі змагання за ліцэнзію, вось і змагайся. Але, мяркую, рабілі яны гэта ненаўмысна.
 — Што прывезла з сабой з Францыі?
 — Бацькам — славуае французскае ружовае віно, а больш нічога. Мы жылі ў гасцінцы побач з аэрапортам, праз вінаграднае поле ў нас была зала і ніякіх магазінаў. З усіх паездак мы прывозім звычайна адзенне. Усе дзяўчаты ў камандзе любяць хадзіць па крамах. Што ні апрані, нам усё падыходзіць. У гэтым плане вельмі люблю ездзіць у Італію: тудфі, сукенкі, сумачкі. Калі б я не займалася спортам і былі фінансавыя магчымасці, я была б шапалогікам.
 — Жаданне вывучаць французскую мову з'явілася ў Францыі?
 — Не, гэта даўняе захапленне. Мая мара — трапіць у Парыж. І ў дзяцінстве я лічыла, што бач французскай мовы мне там няма чаго рабіць. У дзесяць гадоў я сказала маме, што хачу вучыць французскую мову. Дагэтуль, яну да школы, пачала вучыцца англійскую. Мне бацькі запрасілі рэпетытара, і я займалася. Я дагэтуль падтрымліваю фран-

цузскую мову, праўда, не так часта атрымліваецца займацца — то з'еду на спаборніцтвы, то свята, то адпачынак. Вось і нядаўна ў мяне быў адпачынак, я злятала на Мальдывы, я ў Парыж дагэтуль не трапіла. 15 хвілін, якія я там была ўначы, не лічацца. Мы выйшлі з таксі, сфатаграфаваліся на фоне Эйфелевай вежы, падыхалі паветрам, селі ў таксі і пайшчалі на самайліт.
 — На Мальдывах выпадкова не сустрэла балерыну Валачкову?
 — Не сустрэла, але мяне пазнала там нейкая дзяўчына з Італіі. У Мінску не пазнаюць, а ў Іспаніі, Італіі — даволі часта.
 — Ірына Ляпярская пасля чэмпіянату свету ў Францыі сказала, што Меліта — гэта дзяўчынка-герой...
 — Я не валодаю ніякімі асаблівымі дадзенымі для гімнастыкі — ні ног ад вушыі, ні шыкоўнай фігуры. Усё дасягалася працай. Мне зрабілі аперацыю, усталі два шыры ў ступню, прычым ступня штуршковае, пастаянна працуе. А праз чатыры з паловай месяцы я зноў выступала. Пры гэтым я даволі спакойны і ўраўнаважаны чалавек...
 — Чым дасягаецца гэты знешні спакой?
 — А ён не знешні. Я такая не толькі на пляцоўцы. Мае блізкія сябры ні разу не бачылі, каб я злавалася.
 — У гімнастыцы даводзілася сутыкацца з жаночым каварствам?
 — Трэнеры расказваюць, што ўсялякіх непрыемнасці кшталту падрэзанай стужкі, іголак у тапачках здараліся ў савейкай зборнай. А мы сярбруем і ў сваёй камандзе, і з дзяўчатамі з расійскай і ўкраінскай зборнай. Я, напрыклад, сярбрую з Любай Чаркашынай.
 — Не цесна двум лідарам у адной камандзе?
 — Мне Люба не перашкаджае, а наадварот. Спадзяюся, я ёй таксама. Мы разам ездзілі адпачываць у Італію, разам на спаборніцтвах.
 — Чым захапляешся ў вольны час: кнігі, кіно, музыку?
 — Я вельмі люблю чытаць, прычым люблю розную літаратуру — ад «Гары Потэра» ці «Змяркання» да «Поючых у терновніку», «Джэйн Эйр», «Знесеных ветрам». Чытанне мяне супакойвае. Зараз воль, напрыклад, вучу анатомію, надакучыць — бяру кнігу. Люблю танцаваць, таму дыскатэі — гэта маё, але на іх часта не хапае ні часу, ні сіл. Калі б я не займалася гімнастыкай, дакладна маім захапленнем былі б танцы.
 — Як сесія, дарэчы?
 — На наступным тыдні ў мяне залік і два экзамены. Так што, дад Бог мне шанцаваня!

— Не сустрэла, але мяне пазнала там нейкая дзяўчына з Італіі. У Мінску не пазнаюць, а ў Іспаніі, Італіі — даволі часта.
 — Ірына Ляпярская пасля чэмпіянату свету ў Францыі сказала, што Меліта — гэта дзяўчынка-герой...
 — Я не валодаю ніякімі асаблівымі дадзенымі для гімнастыкі — ні ног ад вушыі, ні шыкоўнай фігуры. Усё дасягалася працай. Мне зрабілі аперацыю, усталі два шыры ў ступню, прычым ступня штуршковае, пастаянна працуе. А праз чатыры з паловай месяцы я зноў выступала. Пры гэтым я даволі спакойны і ўраўнаважаны чалавек...
 — Чым дасягаецца гэты знешні спакой?
 — А ён не знешні. Я такая не толькі на пляцоўцы. Мае блізкія сябры ні разу не бачылі, каб я злавалася.
 — У гімнастыцы даводзілася сутыкацца з жаночым каварствам?
 — Трэнеры расказваюць, што ўсялякіх непрыемнасці кшталту падрэзанай стужкі, іголак у тапачках здараліся ў савейкай зборнай. А мы сярбруем і ў сваёй камандзе, і з дзяўчатамі з расійскай і ўкраінскай зборнай. Я, напрыклад, сярбрую з Любай Чаркашынай.
 — Не цесна двум лідарам у адной камандзе?
 — Мне Люба не перашкаджае, а наадварот. Спадзяюся, я ёй таксама. Мы разам ездзілі адпачываць у Італію, разам на спаборніцтвах.
 — Чым захапляешся ў вольны час: кнігі, кіно, музыку?
 — Я вельмі люблю чытаць, прычым люблю розную літаратуру — ад «Гары Потэра» ці «Змяркання» да «Поючых у терновніку», «Джэйн Эйр», «Знесеных ветрам». Чытанне мяне супакойвае. Зараз воль, напрыклад, вучу анатомію, надакучыць — бяру кнігу. Люблю танцаваць, таму дыскатэі — гэта маё, але на іх часта не хапае ні часу, ні сіл. Калі б я не займалася гімнастыкай, дакладна маім захапленнем былі б танцы.
 — Як сесія, дарэчы?
 — На наступным тыдні ў мяне залік і два экзамены. Так што, дад Бог мне шанцаваня!

Алена АЎЧЫННІКАВА.

Як павысіць шанцы на паступленне?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «Ч3».)
 Сістэма дазволіла абітурыентам максімальна выкарыстаць усе шанцы для паступлення ў ВНУ, таму больш як 90% абітурыентаў засталіся вынікамі залічэння задавальна. Спачатку абітурыент са сваім наборам сертыфікатаў удзельнічаў у конкурсе на спецыяльнасць, указаную ў прырытэтах першай, а затым — па другой і трэцяй спецыяльнасцях. Ніжня планка для абітурыентаў, залічаных на дэбнае бюджэтнае аддзяленне тэхніка-тэхналагічнага профілю, складала 221 бал, а сярэдні бал залічаных — 285. На інжынерна-эканамічным профілі праходны бал быў 299, а сярэдні бал залічаных — 324. Да таго ж абітурыентам з добрай падрыхтоўкай, якія вытрымалі агульны конкурс па ўніверсітэце, але пры гэтым не прайшлі па конкурсе ні на адну з указаных у заяве спецыяльнасцяў, было прапанавана паступіць на іншую спецыяльнасць, дзе заставаліся вакантныя месцы.

Плюсы аўтаматызаванай сістэмы залічэння абітурыентаў:
 • магчымасць удзельнічаць у конкурсе на некалькі спецыяльнасцяў ВНУ з улікам іх прырытэтаў;
 • магчымасць аўтаматызаваць працэс прыёму заяў і залічэння, і такім чынам істотна павысіць прапускную здольнасць і эфектыўнасць работы прыёмнай камісіі. Роля персаналу прыёмнай камісіі абмяжоўваецца фарміраваннем базы даных абітурыентаў для правядзення конкурсу, што забяспечвае карэктнасць залічэння;
 • магчымасць звесці два ізалювання працэсы прыёмнай камісіі (рэгістрацыю на ЦТ і падачу дакументаў у ВНУ) у адзін з істотным зніжэннем выдаткаў;
 • скарачэнне тэрмінаў прыёмнай камісіі ў ВНУ;
 • адлюстраванне рэальнай карціны рэйтыngu ВНУ, запатрабаванцаў спецыяльнасцяў, і як вынік — павышэнне эфектыўнасці планавання падрыхтоўкі спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй.

спраце належным чынам, то ў 2014 годзе плануецца ўсеагульны пераход на новую сістэму.
 Яшчэ падчас рэгістрацыі на цэнтралізаванае тэсціраванне маладыя людзі будучы ўказваць у парадку прырытэтаў тэсціравання для сябе некалькі профільных спецыяльнасцяў у межах адной ці некалькіх ВНУ. А пасля правяркі ўсіх работ удзельніку ЦТ спецыяльная камп'ютарная праграма вызначыць, у якую навуковую ўстанову ці на якую спецыяльнасць з пералічаных яны праходзяць па курсу. Такім чынам, нарэшце знікне праблема апошняга дня падачы дакументаў, якую мы назіраем у апошнія гады, калі абітурыенты пачынаюць у апошні момант мітусіцца, перадаваць свае дакументы, ездзіць паміж ВНУ, імкнучыся ўгадаць спецыяльнасць, куды яны могуць трапіць са сваімі баламі. Але далёка не заўсёды такія ракіроўкі і падлікі апраўдаваюцца. Многія ў выніку застаюцца «за бортам»...
 Для таго, каб распаўсюдзіць нашу сістэму па ўсю краіну, трэба, каб яна адпавядала самым жорсткім патрабаванням і на каналах сувязі, і на абароне інфармацыі ад несанкцыянаванага доступу...
 Прадстаўнікі прыёмных камісіі ВНУ літаральна засыпалі распрацоўшчыкаў аўтаматызаванай сістэмы залічэння сваімі пытаннямі. Напрыклад, ці можна ў рэйтынг спецыяльнасцяў чаргаваць бюджэтную і платную форму навучання? Ці змога аўтаматызаваная сістэма дзейнічаць у ВНУ, дзе, акрамя ЦТ, праводзяцца таксама ўласныя іспыты?
 — Сістэма прадугледжвае такую магчымасць, але ў дадзены момант мы вымушаны працаваць у рамках дзейных Правіл прыёму, якія прадугледжваюць розныя тэрміны падачы дакументаў на бюджэтную і платную форму навучання, — патлумачыў Барыс Нікульшын. — Хачу таксама папярэдзіць, што вышэйшым навуковым установам, якія будуць укараняць аўтаматызаваную сістэму залічэння, давядзецца адмовіцца ад сваіх унутраных балаў. Аўтаматызаваная сістэма падтрымлівае ўвод інфармацыі аб выніках уласных іспытаў у ВНУ, таму і творчы, і сілавыя, і спартыўныя ВНУ таксама могуць удзельнічаць у эксперыментах. Галоўнае — правільна правесці раздзяленне па групах спецыяльнасцяў. Шчыра кажучы, нам бы вельмі хацелася, каб хтосьці, акрамя нас, апрабаваў аўтаматызаваную сістэму і знайшоў у ёй нябачныя нам падводныя камяні, бо для таго, каб яе залучыць у маштабах усёй краіны, трэба быць упэўненымі ў яе надзейнасці.
 «Што рабіць, калі пасля ўкаранення аўтаматызаванай сістэмы пераважае большасць маладых

Школа юнкараў Dreams Will Come True*

Па знаках космасу
 Памятаю, як у маленькае, калі ходзіў у дзіцячы садок, табе здаецца, што горш за яго не можа быць нічога ва ўсім свеце. Хочацца як мага хутчэй стаць дарослым, пайсці ў школу, і тады не прыйдзецца спаць уздыць, есці неамясновае кашу і слухацца выхавальніцы. А зараз, калі вырасціў і гэтай самай школе, ты разумееш, які дурны быў дзесяць гадоў таму, бо менавіта дзённая сну і той дзіцячай беспалапнасці так не хапае. Вось які парадокс!
 Гэта зразумела, бо чым старэйшым становішся, тым больш адказнасці маеш за сваю будучыню. Трэба прымаць першыя сур'ёзныя рашэнні, ад якіх будзе залежыць усё астатняе жыццё. Так, я кажу пра неабходнасць выбару прафесіі, якая ўзнікне ў кожнага. Безумоўна, і гэтае рашэнне можна сапхнуць на бацькоў. Але ці станеш ты часаслівым ад гэтай безадказнасці? Прафесія, якая прыносіла б задавальненне, неабходная кожнаму, каб па-сапраўднаму адчуць сябе шчаслівым, не сустракаець кожны дзень праклімамі няправільна зробленага выбару і не танчыць джыгу пры выхадзе на пенсію.
 Перад мной выбар таго, з чым звязана будучае жыццё, не стаў вельмі востра. Ужо з васьмага класа, калі мой першы матэрыял з'явіўся на старонках дзіцячай газеты («Зорька», я быў упэўнены, што журналістыка — мая будучыня. Мне падабаўся працэс пошуку тэмы для матэрыялу, калі ты на звычайны сенапад глядзіш не як усё людзі, дзяц ідзе патэнцыйная тэма. Але, безумоўна, не заўсёды мая упэўненасць была старпачынай. Бабуля бачыла ўва мне будучага перакладчыка і казала, каб ішоў вучыцца ў лінгвістычны ўніверсітэт. Тата прадабчыў кар'еру добрага праграміста. Ды і ў мяне былі моманты, калі я разглядаў і іншыя сюжэты сваёй будучыні: стаць лагістам або маркетологам, напрыклад. Але гэта хутка праходзіла, і я разумей, што журналістыка — гэта сапраўды тое, чым я хачу займацца. І з кожнай новай публікацыяй, з кожным новым крокам наперад у гэтай прафесіі мая сям'я ўпрыміралася з маім выбарам, а зараз яны ўжо кажуць, што іх Уладзік паступае на журфак.
 Колькі сябе памятаў, мяне заўсёды прываблівала творчасць. Чым толькі я не займаўся ў сваім дзяцінстве! Спяваў, пакуля ў трынаццаты не пацаў ламацца голас. За дзесяць гадоў вучобы ў харэаграфічнай школе ўсе гэтыя народныя, класічныя і эстраднаыя танцы паспелі парадкам абрыднуць. Граў у тэатральнай студыі і пэўны час нават малываў. Становіцца зразумела, чаму я абраў журналістыку: творчы працэс — неад'емная частка гэтай прафесіі.
 Памятаю свае першыя крокі ў журналістыцы. Аднойчы на радыё мне далі заданне зрабіць матэрыял пра захапленыя маіх аднагодкі. Я падшоў да гэтага задання з настроем, нечаканым нават для самога сябе. Блукаючы па горадзе з вялікім касметым дэпартамант у пошук хлопчыка і дзяўчаты з незвычайным інтарсам, я пачаўшы ўсе выхадныя. Тэкст для ўступу перапісаўся, здаецца, дзясяткі разоў! І толькі калі кожнае слова было пераверана па слоўніку, я аддаў матэрыял у рэдакцыю.
 Самая цікавая, але ў той жа час складаная частка падрыхтоўкі матэрыялу — рэдагаванне, чакала мяне наперадзе. Як толькі я зайшоў у студыю і ўбачыў усё гэтыя камп'ютары, мікрафоны, навушнікі і іншую тэхніку, у галаве ўзнікла пытанне: «З усім гэтым увогуле рэальна справіцца?!» Аднак не ўсё так страшна, як здаецца на першы погляд. Пасля гадзіны рэдагавання матэрыял быў канчаткова гатовы, а ўжо праз пару дзён ён прагукаў у эфіры. Рэакцыі, якія ён выклікаў, не чакаў ніхто! Людзі званілі і казалі, што атрымалі з гэтага матэрыялу шмат новага, што ён дапамог ім лепш зразумець сучасную моладзь. Гэтае здарэнне лепш за ўсялякія падручнікі расказала мне аб тым, што такое журналістыка і якая яе задача.
 Але не заўсёды ўсё было так добра і лёгка. Былі моманты, калі матэрыял даводзілася перапісваць па некалькі разоў. Галоўнае ў такіх часы — не апускаць рукі і не здавацца. Журналіст-пачатковец не павінен бацца крытыкі, але я трэба прыслухоўвацца. Абаязкова знойдзецца незадаволены чалавек, а як інакш!
 Аздацца на пытанне, што чакае мяне праз дзесяць гадоў, дзе я буду працаваць, што буду рабіць, немагчыма. Але аднаго я хачу дакладна. Хачу, каб мая дзейнасць была цікавай не толькі мне, але і іншым людзям, каб яна прыносіла карысць і мела ўплыў. А зараз мне застаецца толькі працаваць, шмат працаваць, «набіць руку», удасканальвацца, бо, як той казаў, думкі, калі іх правільна сфармуляваць, матэрыялізуюцца...
 Улад КАВАЛЕУСКІ.

Школа юнкараў Dreams Will Come True*
Па знаках космасу
 Памятаю, як у маленькае, калі ходзіў у дзіцячы садок, табе здаецца, што горш за яго не можа быць нічога ва ўсім свеце. Хочацца як мага хутчэй стаць дарослым, пайсці ў школу, і тады не прыйдзецца спаць уздыць, есці неамясновае кашу і слухацца выхавальніцы. А зараз, калі вырасціў і гэтай самай школе, ты разумееш, які дурны быў дзесяць гадоў таму, бо менавіта дзённая сну і той дзіцячай беспалапнасці так не хапае. Вось які парадокс!
 Гэта зразумела, бо чым старэйшым становішся, тым больш адказнасці маеш за сваю будучыню. Трэба прымаць першыя сур'ёзныя рашэнні, ад якіх будзе залежыць усё астатняе жыццё. Так, я кажу пра неабходнасць выбару прафесіі, якая ўзнікне ў кожнага. Безумоўна, і гэтае рашэнне можна сапхнуць на бацькоў. Але ці станеш ты часаслівым ад гэтай безадказнасці? Прафесія, якая прыносіла б задавальненне, неабходная кожнаму, каб па-сапраўднаму адчуць сябе шчаслівым, не сустракаець кожны дзень праклімамі няправільна зробленага выбару і не танчыць джыгу пры выхадзе на пенсію.
 Перад мной выбар таго, з чым звязана будучае жыццё, не стаў вельмі востра. Ужо з васьмага класа, калі мой першы матэрыял з'явіўся на старонках дзіцячай газеты («Зорька», я быў упэўнены, што журналістыка — мая будучыня. Мне падабаўся працэс пошуку тэмы для матэрыялу, калі ты на звычайны сенапад глядзіш не як усё людзі, дзяц ідзе патэнцыйная тэма. Але, безумоўна, не заўсёды мая упэўненасць была старпачынай. Бабуля бачыла ўва мне будучага перакладчыка і казала, каб ішоў вучыцца ў лінгвістычны ўніверсітэт. Тата прадабчыў кар'еру добрага праграміста. Ды і ў мяне былі моманты, калі я разглядаў і іншыя сюжэты сваёй будучыні: стаць лагістам або маркетологам, напрыклад. Але гэта хутка праходзіла, і я разумей, што журналістыка — гэта сапраўды тое, чым я хачу займацца. І з кожнай новай публікацыяй, з кожным новым крокам наперад у гэтай прафесіі мая сям'я ўпрыміралася з маім выбарам, а зараз яны ўжо кажуць, што іх Уладзік паступае на журфак.
 Колькі сябе памятаў, мяне заўсёды прываблівала творчасць. Чым толькі я не займаўся ў сваім дзяцінстве! Спяваў, пакуля ў трынаццаты не пацаў ламацца голас. За дзесяць гадоў вучобы ў харэаграфічнай школе ўсе гэтыя народныя, класічныя і эстраднаыя танцы паспелі парадкам абрыднуць. Граў у тэатральнай студыі і пэўны час нават малываў. Становіцца зразумела, чаму я абраў журналістыку: творчы працэс — неад'емная частка гэтай прафесіі.
 Памятаю свае першыя крокі ў журналістыцы. Аднойчы на радыё мне далі заданне зрабіць матэрыял пра захапленыя маіх аднагодкі. Я падшоў да гэтага задання з настроем, нечаканым нават для самога сябе. Блукаючы па горадзе з вялікім касметым дэпартамант у пошук хлопчыка і дзяўчаты з незвычайным інтарсам, я пачаўшы ўсе выхадныя. Тэкст для ўступу перапісаўся, здаецца, дзясяткі разоў! І толькі калі кожнае слова было пераверана па слоўніку, я аддаў матэрыял у рэдакцыю.
 Самая цікавая, але ў той жа час складаная частка падрыхтоўкі матэрыялу — рэдагаванне, чакала мяне наперадзе. Як толькі я зайшоў у студыю і ўбачыў усё гэтыя камп'ютары, мікрафоны, навушнікі і іншую тэхніку, у галаве ўзнікла пытанне: «З усім гэтым увогуле рэальна справіцца?!» Аднак не ўсё так страшна, як здаецца на першы погляд. Пасля гадзіны рэдагавання матэрыял быў канчаткова гатовы, а ўжо праз пару дзён ён прагукаў у эфіры. Рэакцыі, якія ён выклікаў, не чакаў ніхто! Людзі званілі і казалі, што атрымалі з гэтага матэрыялу шмат новага, што ён дапамог ім лепш зразумець сучасную моладзь. Гэтае здарэнне лепш за ўсялякія падручнікі расказала мне аб тым, што такое журналістыка і якая яе задача.
 Але не заўсёды ўсё было так добра і лёгка. Былі моманты, калі матэрыял даводзілася перапісваць па некалькі разоў. Галоўнае ў такіх часы — не апускаць рукі і не здавацца. Журналіст-пачатковец не павінен бацца крытыкі, але я трэба прыслухоўвацца. Абаязкова знойдзецца незадаволены чалавек, а як інакш!
 Аздацца на пытанне, што чакае мяне праз дзесяць гадоў, дзе я буду працаваць, што буду рабіць, немагчыма. Але аднаго я хачу дакладна. Хачу, каб мая дзейнасць была цікавай не толькі мне, але і іншым людзям, каб яна прыносіла карысць і мела ўплыў. А зараз мне застаецца толькі працаваць, шмат працаваць, «набіць руку», удасканальвацца, бо, як той казаў, думкі, калі іх правільна сфармуляваць, матэрыялізуюцца...
 Улад КАВАЛЕУСКІ.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 12 ад 19 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
 Заснавальнікі газеты — устаноўа «Рэдакцыя газеты «Звязда»; грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі». Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Міхалаевіч. Адрасны за выпуск — намеснік галоўнага рэдактара Анаоль СЛАНЕУСКІ. Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А. Кантакты тэлефон: 292 44 12. e-mail: posts@tut.by; info@zviazda.minsk.by. Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным падпрямстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 30.015. Нумар падпісанні ў 19.30. 18.01.2012 г.

І вучыцца, і зарабляць!

Чатыры школьныя бізнес-кампаніі створаны ў Мінскай вобласці. Аб гэтым паведаміла намеснік начальніка ўпраўлення адукацыі Мінаблвыканкама Галіна КАЗАК.
 Да праекта далучыліся Жыцькаўская сярэдняя школа Барысаўскага раёна («Гаспадар»), Бараўлянская гімназія Мінскага раёна («Школьная кампанія 10 +»), Нясвіжская гімназія («Уласная справа»), гімназія № 1 Салігорска («Gimmi»). Бізнес-кампанія «Гаспадар» спецыялізуецца на вытворчасці заклада для кніг, віншавальных паштовак і іншай друкаванай прадукцыі, а таксама на вырошчванні расады кветкавых і агароднінных культур; школьнікі з Бараўлянскай гімназіі будучы вырабляць і прадаваць падарункі і сувеніры.
 Сфера дзейнасці нясвіжскай школьнай кампаніі «Уласная справа» — стварэнне відэаролікаў, мультымедычных прэзентацый, дызайнерскае афармленне друкаванай рэкламнай прадукцыі, арганізацыя святаў для дзяцей і выездам на дом да заказчыка. Сувенірныя прываткі для гарачага і джаркаватых апрацоўкі дошкі маюць намер прапуюць навучцы з Салігорска.
 Бізнес-кампанія з'яўляецца структурным падраздзяленнем школы, і штат налічвае 49 чалавек, чаканы прыбытак, згодна з бізнес-планам, складзе больш за 23 млн рублёў. Ужо распрацаваны нарматыўныя прававыя лакальныя дакументы, якія рэгламентуюць дзейнасць, парадак стварэння і функцыянавання такіх арганізацый. «Першыя крокі зроблены, на выніковай калегіі ўпраўлення адукацыі 20 студзеня вучням трэба будзе абараніць свае бізнес-праекты, а вынікі падрыхтоўкі дзейнасці плануецца падвесці ў маі», — адзначыла Галіна Казак. Суправаджаць школьныя кампаніі, аказваць ім дапамогу будзе першы ў краіне вучэбна-практычны цэнтр «Школьная кампанія», створаны ў канцы 2011 года на базе інкубатора малага падрыхтоўчыцы ЗАТ «МАП ЗАТ» (Мінск раён) для расоўвання інавацыйных ідэй моладзі.
 Надзея РАДЗІВОН, кар. БЕЛТА.

ДЗЕСЯЦЬ СТУДЭНЦКІХ ПЕРАДЭКЗАМЕНАЦЫЙНЫХ СТРАХАЎ

Як ад іх пазбавіцца і настроіць сябе на пяхлоўную здачу сесіі, згадзіліся расказаць Таццяна Ушакевіч, псіхалаг, загадчык псіхалагічнай лабараторыі Мінскага гарадскога псіханаўралагічнага дыспансэра

Фобія 1. Выцягнуць білет, па якім не зможаш адказаць ні слова
 Есць унікальныя людзі, якія вучаць усе білеты. І з тым, што веды ў такіх студэнтаў выдатныя, ніхто не мае ні пасправае спрачацца. Але студэнты гэтыя чамусьці часта ставяць ахварамі думкі, што аднойчы прыйдуць у аўдыторыю, выцягнуць білет і пачаць там пытанне, на якое не змогуць адказаць нічога.
 Такія паводніны характэрны для вельмі педантычных людзей, якія прывыклі ўсё рабіць на «выдатна», а за педантычнасцю хаваецца няупэўненасць у сабе. І колькі б намаганняў не прыкладалася, вынік дзеецца недастатковым. Тут важны парадай будзе напервы ў сябе. Той, хто рытуецца да іспыту, усё ж валодае інфармацыяй: хай і не ведае яна на памяць, але можа на тэму білета параважаць. Часта выкладчыкі чакаюць ад цябе не так многа, як здаецца.
Фобія 2. Проста выкладчык
 Многім студэнтам рукі, ногі і мову аднімае гутарка з выкладчыкам на экзамене. Трапіцца таці воль чужы чалавек, які павінен нешта напісаць у тваёй залікоўцы — і хопіць месца вучы, а усё забудзецца адразу, як толькі трапіш пад пільны і патрабавальны погляд.
 Выкладчык як чалавек аўтарытэты часам выклікае страх. Гэта інстынктывая рэакцыя, яшчэ з дзяцінства многія прывыклі так рэагаваць на тых, ад каго залежаць. Толькі студэнту ўжо варта вызначыцца, кім ён сябе адчувае больш: дзіцем ці дарослым? Калі дарослым, то заканамерна, што з выкладчыкам вы можаце размаўляць і адчуваць сябе на роўных. Гэта ўсёдажднае не ўдаецца? Паспрабуйце скандзіраваць да не на выкладчыку, а на сваім адказе, уявіць, што вы расказваеце аб гэтым сябе.
Фобія 3. Абязьмова здарыцца нешта дрэннае
 Кніжкі працягаў нават па дыяганалі, канспект ведаеш на памяць, а ў думках, нібы кінастужка, упарта круціцца розныя магчымыя падчас экзамену сітуацыі, то глядзіш, як білет давалося перацягваць, то ў дэталі ўваляеш свой адказ. А гэта ўсё так перашкаджае супакойці і настроіцца!
 Сам механізм «пракручвання» сітуацыі ў думках, у прычыне, ядронны. Тое, што мы дзейнічалі ў сваёй галаве, нашмат прасцей ажыццявіць. Толькі ж ст-

дэнт — не экстрасэнс. Трэба дамоўцца з сабой, што усё будзе зроблена так, як запланаваў, але з невялікімі карэктывамі, без якіх немагчыма. Думайце не пра тое, як будзе страшна, калі раптам на экзамене працэе «пазбавіцца», а пра тое, як будзеце пры гэтым дзейнічаць, каб выйсці з сітуацыі.
Фобія 4. Адацца лішняй дарагія хвіліны на падрыхтоўку
 Маю знаёму Насцю нельга назваць чалавекам неарганізаваным, але вучыць падчас сесіі дзень у дзень, адводзячы на гэта стабільную колькасць часу — зусім не для яе. Усе важныя пытанні чытаць даводзіцца ў апошні момант, таму не абыходзіцца без бяссоннай ночы і вяляр'яні. Дзяўчыне такі страс не падабаецца, але прымусяць сябе рытывацца за п'яць дзён Насця ніяк не можа. Нават не запамінаецца нічога, калі робіць спробу пачаць падрыхтоўку загада.
 Хвалюцца з-за гэтага не трэба. Арганізм жонка чалавека мае сваю рытмі, і для многіх сапраўды цяжка і шкодна прымусяць сябе шмат дзён сядзець за кніжкамі. Гэта як сітуацыя з бегам. Вы можаце ненавідзець ім займацца, але калі на вас раптам нападзе сабакта, то вы ўпэўняеце з такой хуткасцю, на якую ніколі не былі здольныя. Тое ж і з іспытамі: у страсвай сітуацыі арганізм мабілізуецца, і праўнікі размернага рытму падрыхтоўкі могуць з поспехам запомніць матэрыял, прачытаны ў апошні вечар.
Фобія 5. Адчуванне «кашы ў галаве»
 Шмат каму знаёмы стан, калі ўсе вучыцельныя формулы, законы і азначэнні зліваюцца ў адзіную канцэнтраваную масу ведаў. Хвалюванне прыводзіць да таго, што ўспомніць нешта канкрэтнае, дастаць яго з гэтай масы здаецца справай немагчымай. А раптам і на экзамене нічога ўспомніць? «Каша ў галаве» — гэта сімтом вельмі высокага ўзроўню трывоў. Таму галоўная задача — супакойца, а не намагацца гэтую «кашу» зрабіць яшчэ больш канцэнтраванай, бяжонца гартуючы падручнік. У стане напружвання запамінанне неэфэктыўнае.
Фобія 6. Заключэнне аднамай
 «Мне трэба дзесяць балаў!» — хвалюцца часам студэнты, і вобраз такой жаданай аднамай пастаянна маюцца на гарызонце. Гэта перашкаджае падрыхтоўцы, бо занадта думае, ці дастаткова ўжо ведаеш для гэтага бала. Сюды ж прымешваецца страх не атрымаць жаданага

Бліжэй да людзей

Такое праблемнае Гатава

Мала зачыніць люк, трэба пачысціць тэхнічны паверх

ЧАРГОВЫ в'язны прыём грамадзян старэйшай Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Барысам Батурам планавалася правесці ў іншым месцы, аднак губернатар быў вымушаны перанесці сустрэчу ў пасёлак Гатава Мінскага раёна па прычыне вялікай колькасці скаргаў ад мясцовых жыхароў. Тым больш што і сам кіраўні аблвыканкама не па чутках ведае, у якім неадвальным стане знаходзіцца жылы фонд, інжынерныя сеткі і добраўпарадкаванне памятнага населенага пункта.

Фота БЕЛТА

Сярод тых, хто прыйшоў на прыём да губернатара, быў ветэран Вялікай Айчыннай вайны Антон Ільч Валек, які гадоў шасці таму атрымаў у Гатаве кватэру (сацыяльнае жыллё). Я аказалася, вырасціў пенсіянер адну праблему — займеў другую. Хоць жывуць яны з жонкай на першым паверсе, але цяпля зімой у кватэры пакуль што не дачкаліся. Каб «узняць» тэмпературу да 16 градусаў, трэба некалькі гадзін на кухні трымаць уключанай газавую пліту. А ноччу тэмпература можа апусціцца да плюс 10. Гэта ўжо не жыццё, а, хутчэй, жыцыванне. Антон Ільч нават пагаджаецца пераехаць з жонкай у дом састарэлых, абы толькі не мерзнуць зімой.

Паколькі ў пенсіянераў ёсць дзеці (хоць і жывуць яны асобна ад бацькоў), у дом састарэлых іх накіроўваць не сталі. Барыс Батура паабяцаў давесці да ладу кватэру і пацкавіўся ў камунальнікаў, якія захады (і як хутка) можна зрабіць. Са свайго боку, дырэктар ЖКГ Мінскага раёна Уладзімір Юргевіч, які таксама прысутнічаў на прыёме, паабяцаў у міждзяццельны перыяд змяніць ветэрану батарэй. А калі надвор'е дазволіць — то і раней.

Чаму жылы фонд у Гатаве знаходзіцца ў такім дрэнным стане? — не вытрымаў губернатар. Гэтае рытарычнае пытанне ён яшчэ не аднойчы агучыў падчас прыёму грамадзян, паколькі пераважная большасць скаргаў тычылася менавіта умоў пражывання людзей.

Асабліва праблемным аказаўся ў пасёлку дом №4 па вуліцы Металургічнай: незалежна адно ад аднаго адразу некалькі яго жыхароў записаліся на прыём да губернатара з нараканнямі на халодныя батарэй, цівель і вільгаць у сваіх кватэрах. Сяргей Мікалаевіч Субойцін разам з жонкай нават вымушаны быў стварыць ініцыятыўную групу, якая ўжо тры гады вядзе перапіс-

ку з рознымі галінамі дзяржуладдзя накіраваў на правядзення капітальнага рамонту дома, добраўпарадкавання прыватнай тэрыторыі і г.д. Так і не дачакаўшыся станоўчай рэакцыі на свае шматлікія лісты, жыхары дома вымушаны былі запісацца на прыём да губернатара.

Зусім ужо недапушчальнае сітуацыя склалася з домам №1 па вуліцы Металургічнай. На яго тэхнічным паверсе жывуць галубы — з усімі адпаведнымі наступствамі. А гэта мукі і іншыя наскомыя, якія не супраць завітаць «у госці» да людзей. Абураныя жыхары звярталіся да мясцовых камунальнікаў, аднак тыя належных мер не прынялі, таму людзі вымушаны былі звярнуцца да старшыні Мінаблвыканкама. Камунальныя службы адрапартавалі Барысу Васільевічу, што «меры прыняты: люк на тэхнічны паверх зачынены!», але самога губернатара гэта не задаволіла. Мала зачыніць люк, трэба сам тэхнічны паверх пачысціць. Што камунальнікі і паабяцалі выканаць на працягу тыдня. Чаму гэта не магчыма было зрабіць адразу?.. Карыстаючыся выпадкам, жыхары дома расказалі губернатару аб адсутнасці ўпарадкавання ля дома, аб дрэнным стане пад'езду і г.д.

Добраўпарадкаваннем тэрыторыі займецца вясной, — паабяцаў Барыс Батура, — а навадзеннем парадку ў самім доме — цяпер.

Жыхары дома №28 па вуліцы Металургічнай засталіся без вулічнага асвятлення ля свайго жылля, бо кабелі сапсавалі, калі будавалі суседні дом. У ЖКГ жыхароў перанакіравалі на мясцовы скруаны завод. Як высветлілася, усё вонкавыя сеткі асвятлення пасёлка да гэтага часу знаходзяцца на балансе вышэйзгаданага прадпрыемства. Губернатар пацкавіўся ў раённых камунальнікаў, чаму яны яшчэ не забралі сеткі на свой ба-

ланс, і паставіў задачу зрабіць гэта на працягу месяца. Акрамя таго, Барыс Батура выказаў меркаванне наконт неабходнасці пераносу цэнтру Навадорскага сельсавета ў пасёлак Гатава.

Пётр Канах прыйшоў да губернатара з праблемай водазабеспячэння дзювоў вёскі Гатава — Фрунзе і Шорсы. Між іншым, вуліца ў вёсцы ўсёго тры. Цэнтральная трапіла ў праграму «Чыстая вада», дзве іншыя — не. Іх жыхары неаднойчы звярталіся ў рай- і аблвыканкамы па дапамогу, аднак за 4 гады не змалгі атрымаць дакладнага адказа. Суменса з сельвыканкамам вяскоўцы зрабілі праект, які цяпер знаходзіцца на экспертнай. Справа — за рэалізацыяй.

Паводле слоў камунальнікаў, на тое, каб пракласці 2,5 км водаправада, неабходна 800 млн рублёў. Барыс Батура паабяцаў дапамагчы — вынайці гэтую суму ў абласным бюджэце, аднак пералічыць грошы пагадзіўся толькі пасля таго, як раённым камунальнікі здадуць аб'ект. А зрабіць гэта трэба да пачатку мая.

З улікам таго, што падчас пракладкі водаправода прывідзецца перакопаць вуліцу, жыхары папрасілі дапамагчы за адным разам правесці і газ (тым больш, што ўсе неабходныя папярэднія работы ўжо зроблены). У гэтым пытанні губернатар таксама пайшоў на сустрэчу людзям: паабяцаў, што абласны бюджэт паўдзельнічае ў фінансаванні напалпам з райвыканкамам. Тэрмін здачы застаўся той жа: май гэтыя гады.

У цэлым губернатар выказаў незадаволенасць работай раённых камунальных службаў і паставіў задачу сёлета прывесці ўвесь пасёлак у належны стан. Мінскаму райвыканкаму даручана распрацаваць дэтальны план дзеянняў па кожным аб'екце Гатава.

Інга МІНДАЛЁВА.

Мінскі р-н.

НОВАЯ АЎТАМАБІЛІ ў БЕЛАРУСІ ПАДАРАЖЭЮЦЬ НА 15 ПРАЦЭНТАЎ

ПАДАРАЖАННЕ новых аўтамабіляў, якое чакаецца ў Беларусі, складзе не менш як 15 працэнтаў. Цэны ў аўтасалонах змяняцца з моманту афіцыйнага апублікавання ўказа № 36, які прадугледжвае адмену льготы па ПДВ пры ўвозе і рэалізацыі ўвезеных транспартных сродкаў юрыдычнымі асобамі і індывідуальнымі прадпрыемствамі ў камерцыйных мэтах. Аб гэтым паведаміў БЕЛТА старшыня праўлення Беларускай аўтамабільнай асацыяцыі (БАА) Сяргей Міхневіч.

Указ быў падпісаны кіраўніком дзяржавы 17 студзеня, і цяпер аўтабізнэс чакае яго афіцыйнага апублікавання. Пакуль жа аўтадылеры спынілі продаж аўтамабіляў, паколькі не ведаюць, з якога моманту іх трэба растамажваць па новых правілах.

У сярэднім аўтадылеры разлічваюць павялічыць цэны на аўтамабілі не менш як на 15 працэнтаў. «Цяжка сказаць, на колькі павялічыць цэны кожны аўтадылер, бо ў кожнай мадэлі свая норма даходнасці, — растлумачыў старшыня праўлення БАА. — У любым выпадку на гэты працэс будзе ўплываць той аб'ём ПДВ, які выплачваецца з маржынальнай даходнасці».

Паводле яго слоў, беларускі аўтадылеры прадавалі аўтамабілі з даходнасцю ад 5 працэнтаў да 10 працэнтаў. Дык вось, па аўтамабілях, па якіх даходнасць была 10 працэнтаў, павышэнне цэн будзе ніжэйшае, паколькі ПДВ выплачваецца з большай сумы. Пры гэтым тут неабходна ўлічваць не толькі базавы кошт аўтамабіля, але і кошт камплекттацыі.

Указ прывядзе да працэсуальнага вырашэння заканадаўства краін Мыйтнага саюза. Але ў лічбах, лічыць суразмоўца, гэтага не адбудзецца, паколькі ў Беларусі стаўка ПДВ складае 20 працэнтаў, у Расіі — 18 працэнтаў, у Казахстане — 12 працэнтаў. «Калі ГДВ будзе ад цэннага расійскіх імпарцёраў, уласнікамі якіх у большасці сваёй выступаюць аўтамабільныя вытворцы, то закупачныя цэны з прычыны гэтага фактара, а таксама маштабу рынку там ніжэйшыя, чым у імпарцёраў Беларусі», — падкрэсліў Сяргей Міхневіч.

Расійскія імпарцёры могуць выкарыстаць момант, каб замацаваць на беларускім рынку. «Але я не думаю, што ў існуючай сітуацыі ў Беларусь прыйдуць расійскія імпарцёры аўтамабіляў, — адзначыў эксперт. — Калі мы не зможам знайсці аргументаў з вытворцамі на змяшчэнне цэн, нашы пакупнікі проста паедуць у Расію і Казахстан».

Адмена льготы па ПДВ для юрыдычных асоб паўплывае і на кошт патрыманых аўтамабіляў. З 1 ліпеня, калі былі павялічаны мыйтныя пошліны для фізічных асоб, увоз імі іншамарак у Беларусь практычна спыніўся. «Але некаторыя юрыдычныя асобы і індывідуальныя прадпрыемствы займаліся іх увозам і продажам у Беларусь, карыстаючыся льготай па ПДВ, у выніку чаго захаўваліся цікавыя цэны на патрыманых аўтамабілі для беларусаў і расіянаў», — расказаў Сяргей Міхневіч.

Разам з тым, беларускі рынак новых аўтамабіляў у 2012 годзе, магчыма, чакаюць зрухі па змяшчэнні мыйтных пошлін у сувязі з уступленнем Расіі ў СГА. «Мы лічым, што ў існуючай сітуацыі мыйтна пошліна для юрыдычных асоб», — кажа старшыня праўлення БАА. Зніжэнне актывацыі па ўвозу патрыманых аўтамабіляў таксама падштурхне попыт на новыя аўтамабілі.

Указам адмяняецца дзеючы парадак вызначэння падатковай базы па ПДВ. Калі раней падаткаабкладаемая база ўяўляла сабой розніцу паміж ценой рэалізацыі і ценой набывацця аўтамабіля, то з моманту афіцыйнага апублікавання дакумента ПДВ будзе разлічваюцца з поўнага кошту іншамаркі.

Ранейшы парадак вызначэння падатковай базы ПДВ захавецца толькі пры рэалізацыі юрыдычнымі асобамі і індывідуальнымі прадпрыемствамі транспартных сродкаў, набытых у фізічных асоб на тэрыторыі Беларусі. Гэта даць магчымаць захаваць цікавае аўтадылераў да развіцця схемы трайд-ін (куплі патрыманых аўтамабіляў у залік новай іншамаркі) у Беларусі.

Незаконны бізнэс

«ЧОРНЫ» ПЕРАВОЗЧЫК МОЖА ЗАСТАЦА БЕЗ «КОЛАЎ»

ЗА больш жорсткія меры ў дачыненні нелегальных перавозчыкаў выказаліся прадстаўнікі ўсіх зацкаў-леных ведамстваў на нарадзе па гэтай праблеме ў гаспадарчым судзе Гродзенскай вобласці.

У гэтым судзе летась разгледжаны 82 факты нелегальных пасажырскіх перавозак — гэта трэця частка ад усіх матэрыялаў па незаконнай прадпрыемальніцкай дзейнасці. Максімальнае пакаранне дасягала 15 базавых велічынь, а агульная сума штрафных санкцый складала амаль 30 мільёнаў рублёў. Дзясяці «чорных» таксістаў атрымалі афіцыйныя папярэджанні, на 77 транспартных сродкаў, у тым ліку 6 мікрааўтобусаў, быў накладзены арышт.

Тым не менш, незаконны бізнэс у сферы пасажырскіх перавозак працягваецца. Прычым выяўляюцца факты, калі інфармацыя аб кліентах нелегалам (зразумела, за плату) перадавалі з... легальных фірмаў. Падтрымліваюць «чорных» перавозчыкаў, па сутнасці, і тыя, хто карыстаецца іх паслугамі. Пры гэтым падвяртаючы неясныя ўласнае жыццё, бо нелегал не нясе адказнасці за якасне транспартнае абслугоўванне.

Сёлета, мяркуючы па нарадзе ў Гаспадарчым судзе Гродзенскай вобласці, для нелегальных перавозчыкаў справа штрафам не абмяжована. Усе праваахоўныя і кантрольныя службы аднадушныя ў тым, што трэба больш актыўна прымяняць такое прадугледжанае заканадаўства пакаранне, як канфіскацыя аўтамабіля. І калі летась усе арыштваныя транспартныя сродкі вярнулі ўладальнікам, то цяпер гэтага можа і не быць. Акрамя таго, нелегалам абяцваюць больш жорсткі кантроль і максімальныя штрафныя санкцыі.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Фота БЕЛТА

Спаборніцтвы юных інтэлектуалаў

Утрэці, абласным этапе рэспубліканскіх школьных алімпіяд, які стартваў на мінулым тыдні, возьмуць удзел каля 8 тысяч школьнікаў.

Нагадаем, што вось ужо другі год запар самая масавая рэспубліканская інтэлектуальная спаборніцтва школьнікаў праходзяць у новым фармаце. Летась упершыню ў якасці эксперыменту на абласных і рэспубліканскім тэрах алімпіяды школьнікам была дадзена магчымаць удзельнічаць у спаборніцтвах адразу па некалькіх прадметах, каб гуманітарныя маглі па чарзе бліснуць у «свай» дысцыплінах, а прыхільны дакладны і прыродазнаўчыя навук — у «свай» (напрыклад, узяць удзел у алімпіядзе і па фізіцы, і па астраноміі, і нават па матэматыцы, калі, зразумела, хоціць сіл). А для гэтага алімпіяды па «роднасных» прадметах былі разведзеныя ў часе і доўжыліся на працягу не аднаго, а чатырох тыдняў.

Мінулагадні вопыт сведчыць, што ахвотных паспрабаваць свае сілы адразу па некалькіх прадметах хапае. Так, сапраўдным героем Віцебскай абласной алімпіяды стаў дзевяцікласнік віцебскай гімназіі № 5 Сяргей Зязюлькін. Гэты юнак удзельнічаў у алімпіяды па матэматыцы, фізіцы і інфарматыцы і на кожнай з іх стаў пераможцам. У Мінскай вобласці прадстаўнік гімназіі № 1 горада Слуцка Нікіфар Лазоўскі заваяваў дыплом першай ступені па матэматыцы, хіміі і англійскай мове. Пагадзіўся, не зусім звычайны «набор» дысцыплін. А вучань гомельскай гімназіі № 56 Геннадзь Караткевіч (неаднаразова абсалютны пераможца міжнароднай алімпіяды школьнікаў па інфарматыцы) заваяваў на абласным этапе дыплом першай ступені па матэматыцы, фізіцы і інфарматыцы.

Надзея НІКАЛАЕВА.

НЕБЯСПЕЧНЫ ЛЁД

На возеры Вяліжка, што ля вёскі Вялауск у Петрыкаўскім раёне, знойдзена цела мазыраніна, які быў там на зімовай рыбалцы.

Як расказаў інспектар Гомельскай абласной арганізацыі Беларускага рэспубліканскага таварыства выратавання на вадзе Сяргей Касцючанка, труп 50-гадовага мужчыны, які напалоў знаходзіўся ў вадзе, знайшоў сын. Верагодна, рыбак праналіваў пад лёд і спрабаваў выбрацца самастойна, але сіл не хапіла. Больш пашанцавала 45-гадоваму жыхару вёскі Заспа Рэчыцкага раёна, які прарваўся пад лёд на Дняпры. Выратавалі мужчыну рыбакі, якія былі побач.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

СКЛАДАНА ЗНАЙСЦІ НАВАТ ДВАІХ ПАЦЫЕНТАЎ З АДНОЛЬКАВЫМІ СІМПТОМАМІ ДЭПРЭСІІ

Адна з асаблівасцяў дэпрэсіі заключаецца ў тым, што нельга знайсці нават дваіх пацыентаў з цалкам аднолькавымі сімптомамі, што абцяжарвае пастаноўку дыягназу. Пра гэта ў час опіне-канферэнцыі на сайце БЕЛТА паведаміла галоўны пазаштатны псіхатэрапеўт Міністэрства аховы здароўя Ірына БАЙКОВА (на фота).

Фота БЕЛТА

спіне. «Гэтыя і іншыя сімптомы звычайна развіваюцца на працягу некалькіх тыдняў або месяцаў і самі не праходзяць», — адзначыла спецыяліст.

Аднак многія думаюць, што дэпрэсія знікае, калі зрабіць над сабой намаганне, пачаць, напрыклад, думаць пра жыццё пазітыўна або больш кантактаваць з людзьмі. Але дэпрэсія — гэта захворванне, якое патрабуе спецыяльнага лячэння, які і іншыя хваробы, падкрэсліла Ірына Байкова.

Першым крокам на шляху да вызараўлення стане візіт да доктара, які прызначыць лячэнне. Яно звычайна ўключае ў сябе прыём спецыяльных прэпаратаў у камбінацыі з псіхатэрапіяй. Важна разумець, што антыдэпрэсантаў не пачынаюць дзейнічаць адразу, у адрозненне, напрыклад, ад антыбіётыкаў. Можна мінуць месяц і больш, перш чым пацjent заўважыць палепшэнні. Пасля гэтага, каб выдараваць канчаткова, курс лячэння трэба працягваць да паўгода. Дачаснае спыненне прыёму антыдэпрэсантаў прыводзіць да таго, што ў 50% выпадкаў дэпрэсія вяртаецца.

Кар. БЕЛТА.

Філіял «Цэнтр «Белтехинвентаризация»

Table with 4 columns: № лота, Наименование объекта / Краткая характеристика объекта, Начальная цена продажи лота, бел. руб. без НДС, Сумма задатка, бел. руб. Includes details for lot 1 (Machine) and lot 2 (Transporter).

Філіял «Цэнтр «Белтехинвентаризация»

Table with 4 columns: № лота, Наименование объекта, Начальная цена продажи, бел. руб., Сумма задатка, бел. руб. Includes details for lots 1 through 11, including various types of cranes and machinery.

ОАО «ГОМЕЛЬОБЛРЕКЛАМА» ФИЛИАЛ «ЭКСПЕРТ-УСЛУГА» (ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА) ПО ПОРУЧЕНИЮ ОАО «ПОЛЕСЬЕСТРОЙ» (ПРОДАВЕЦ)

извещает о проведении 21 февраля 2012 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, кабинет 2-16

Table with 5 columns: № лота, Наименование, Адрес объектов, Начальная цена продажи лота, с учетом НДС, бел. руб., Задаток, с учетом НДС, бел. руб. Lot 1: Капитальное строение с инв. № 330/С-12331.

Продавец: Открытое акционерное общество «Полесьестрой», ул. Пушкина, 32, 247760, г. Мозырь, Гомельская обл. Шаг аукциона - 5% от начальной цены лота.

1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (Открытое акционерное общество «Полесьестрой») р/с 3012200150015 в Мозырском отделении ОАО «Белгоспромбанк», код 945 УНН 400083079 ОКПО 01357299 по 17 февраля 2012 года включительно.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: ул. Гагарина, 20, каб. 2-16, г. Гомель в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения по 17 февраля 2012 включительно.

К заявлению прилагаются следующие документы: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении (информационном сообщении);

индивидуальным предпринимателем - копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации; юридическим лицом - доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица; иностранным юридическим лицом, иностранной организацией, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством и их административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международную организацию - легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией; представителем иностранного инвестора - легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности иностранного инвестора, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, без нотариального засвидетельствования;

ОАО «ГОМЕЛЬОБЛРЕКЛАМА» ФИЛИАЛ «ЭКСПЕРТ-УСЛУГА» (ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА)

извещает о проведении 22 февраля 2012 года повторного открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, кабинет 2-16

Table with 6 columns: № лота, Наименование объекта, Адрес объекта, Продавец, Краткая характеристика объекта, Начальная цена продажи, бел. руб., Сумма задатка, бел. руб. Lot 1: Трехэтажный кирпичный садовый домик (1А3/к). Lot 2: Садовый дом (76,5 кв.м) на земельном участке 0,1495 га. Lot 3: Одноэтажное здание кафе на 32 места (инв. № 320/С-2262).

Шаг аукциона - 5%. К участию в аукционе допускаются лица, которые своевременно подали заявления на участие в аукционе по форме, определенной организатором аукциона, внесли в установленном порядке задаток для участия в аукционе, представили другие необходимые документы и подписали соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Документы на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, каб. 2-16 в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения по 20 февраля 2012 г. включительно. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%

Задаток для участия в аукционе перечисляется на расчетный счет р/с № 3012209370018 в филиале ОАО «Белгоспромбанк», Гомельское областное управление, код 912, ОКПО 02975763, УНП 400071204, ОАО «Гомельоблреклама». Дополнительная информация по телефону организатора аукциона: 8 (0232) 74 17 34, 74 89 64 и на сайте gomeleoblreklama.by

«Звезда» віншуе маладых краязнаўцаў з перамогай

У гэтыя дні аддзел краязнаўства Рэспубліканскага цэнтры турызму і краязнаўства навуцкай моладзі падобны на аддзел рэдкай кнігі вялікай навуковай бібліятэкі. На асобным месцы — вялікія тамы ў прыгожых вокладах, упрыгожаныя чаканкай, разбой па дрэве, скурай. На розных пералітах паўтараецца адно і тое ж слова ЛЕТАПІС.

— Гэтыя ўнікальныя, штучна выраб «фаліянты» трапілі сюды з розных гарадоў і вёсак Беларусі, — кажа загадчыца аддзела Аляксандра КРАВЕЦ. — Іх даслалі на рэспубліканскі конкурс лепшых летапісаў населеных пунктаў у рамках рэспубліканскай акцыі навуцкай моладзі «Жыву ў Беларусі і тым ганаруся».

На разгляд журы былі прадстаўлены 122 справаздачы з усіх рэгіёнаў краіны, з іх 12 справаздачы ў намінацыі «Гарады» (сталіца, гарады абласнога падпарадкавання); 24 ў намінацыі «Адміністрацыйна-тэрытарыяльны раён у складзе горада»; 19 ў намінацыі «Гарады раённага падпарадкавання»; 15 ў намінацыі «Пасёлкі гарадскога тыпу»; 52 ў намінацыі «Сельскія населеныя пункты». Конкурс выявіў вялікую зацікаўленасць навуцкай моладзі ў напісанні летапісаў сваіх населеных пунктаў, дазволіў моладзі далучыцца да пошукава-даследчай дзейнасці, накіраванай на даследаванне і папулярызацыю сваёй малой радзімы.

Днямі былі падведзены вынікі конкурсу. Пераможцамі сталі:

- у намінацыі «Гарады раённага падпарадкавання» — члены краязнаўчай секцыі навуковага аб'яднання «Эрудыт» ДВА «Сярэдняя школа № 2 г. Ашмян» (кіраўнікі Пятрова Л.Г., Барысевич І.Г.);
- навуцніцы гуртка «Музеязнаўства» УА «Марінеўскі дзяржаўны абласны ліцей № 5» г. Быхава (кіраўнік Церашонак А.А.);
- у намінацыі «Адміністрацыйна-тэрытарыяльны раён у складзе горада» — Брычыкаў Даніл, Несцяроў Глеб, навуцніцы УА «Наваполацкая дзяржаўная агульнаадукацыйная сярэдняя школа № 2» Полацкага раёна (кіраўнікі Сед-стаўлены Д.Журбы былі прадстаўлены 122 справаздачы з усіх рэгіёнаў краіны, з іх 12 справаздачы ў намінацыі «Гарады» (сталіца, гарады абласнога падпарадкавання); 24 ў намінацыі «Адміністрацыйна-тэрытарыяльны раён у складзе горада»; 19 ў намінацыі «Гарады раённага падпарадкавання»; 15 ў намінацыі «Пасёлкі гарадскога тыпу»; 52 ў намінацыі «Сельскія населеныя пункты». Конкурс выявіў вялікую зацікаўленасць навуцкай моладзі ў напісанні летапісаў сваіх населеных пунктаў, дазволіў моладзі далучыцца да пошукава-даследчай дзейнасці, накіраванай на даследаванне і папулярызацыю сваёй малой радзімы.

Днямі былі падведзены вынікі конкурсу. Пераможцамі сталі:

- у намінацыі «Гарады раённага падпарадкавання» — члены краязнаўчай секцыі навуковага аб'яднання «Эрудыт» ДВА «Сярэдняя школа № 2 г. Ашмян» (кіраўнікі Пятрова Л.Г., Барысевич І.Г.);
- навуцніцы гуртка «Музеязнаўства» УА «Марінеўскі дзяржаўны абласны ліцей № 5» г. Быхава (кіраўнік Церашонак А.А.);
- у намінацыі «Адміністрацыйна-тэрытарыяльны раён у складзе горада» — Брычыкаў Даніл, Несцяроў Глеб, навуцніцы УА «Наваполацкая дзяржаўная агульнаадукацыйная сярэдняя школа № 2» Полацкага раёна (кіраўнікі Сед-стаўлены Д.Журбы былі прадстаўлены 122 справаздачы з усіх рэгіёнаў краіны, з іх 12 справаздачы ў намінацыі «Гарады» (сталіца, гарады абласнога падпарадкавання); 24 ў намінацыі «Адміністрацыйна-тэрытарыяльны раён у складзе горада»; 19 ў намінацыі «Гарады раённага падпарадкавання»; 15 ў намінацыі «Пасёлкі гарадскога тыпу»; 52 ў намінацыі «Сельскія населеныя пункты». Конкурс выявіў вялікую зацікаўленасць навуцкай моладзі ў напісанні летапісаў сваіх населеных пунктаў, дазволіў моладзі далучыцца да пошукава-даследчай дзейнасці, накіраванай на даследаванне і папулярызацыю сваёй малой радзімы.

КАБ БЫЛО, ЯК У ІНШЫХ ДЗЯЦЕЙ

20 гадоў грамадская арганізацыя «Беларускі фонд SOS-Дзіцячая вёска», кажучы словамі заснавальніка SOS-руху аўстрыйца Германа Гмайнера, не робіць нічога асаблівага: «Мы проста хочам даць дзіцці тое, што ёсць у іншых дзяцей», а менавіта выхаванне ў атмасферы любові і павагі. На жаль, не ўсе бацькі здольныя забяспечыць такую «простую рэч». Дастаткова сказаць, што 19,5 тысячы сем'яў знаходзяцца ў нас у сацыяльна небяспечным становішчы, а звыш 25 тысяч дзяцей з'яўляюцца сацыяльнымі сіротамі або засталіся без бацькоўскай апекі. Тут ёсць над чым працаваць і дзяржаўным структурам, і грамадскімі арганізацыям.

Новыя SOS-вёскі, прада, у нашай краіне стварацца не будуць, але будучы развіццём новай формы сацыяльнай работы. Па сутнасці, сям'я з дзецімі можа жыць неабавязкова ў спецыяльна узведзеным катэджы спецыяльна створанай вёсцы, але і ў звычайнай кватэры звычайнага дома. Прада, на сёння SOS-Дзіцячая вёска — значна больш, чым проста пражыванне ў камфортных умовах, максімальна набліжаны да сямейнага жыцця.

Паводле слоў генеральнага дырэктара ГА «Беларускі фонд SOS-Дзіцячая вёска» Асканія ЯЛОВАЙ, арганізацыя ў першую чаргу ахвочыцца даўгатармінова апеку дзіцяці-сіроты і дзіцяці, якія засталіся без апекі бацькоў, у SOS-сем'ях. Сёння такіх сем'яў 30, а дзіцяцей у іх — 246. Як правіла, такія сям'я складаецца з маці-выхавальніцы і прыкладна сям'ярых дзяцей. Дапускаецца, калі ў гаспадарыні ёсць і ўласныя дзеці, але не болей за дваіх. Прада, з мінулага года пачаўся падбор кандыдатаў для размяшчэння ў катэджах SOS-вёскі поўных сем'яў — з матуляй і бацькам.

У SOS-маці прыватнай сацыяльна-педагагічнай установы адукацыі «SOS-Дзіцячая вёска Мар'іна Горка» Інасы Лукашэвіч — самёра дзіцяці. Адно з іх — ўласнае, 7-месячнае, астатнія — школьнікі, з 2-га па 7-ы клас. У кожнага такога дома ёсць яшчэ і памочніца, якая наведвае дом двойчы на тыдзень, а таксама дазваляе маці адпачыць у выхадні і падмаці, калі тая на бальнічным або адпачынку. Наогул на пасадзі SOS-бацькоў ёсць вакансіі, пра якія можна даведацца на сайце www.sos-villages.by.

SOS-Дзіцячыя вёскі існуюць у Бараўлянах, Мар'інай Горцы і Магілёве. І гэта не проста катэджы для пражывання. Тут функцыянуюць і SOS-Маладзевыя дамы для работы з тэтушымі падлеткамі. Зараз, дарэчы, вывучаецца ўзровень сацыялізацыі тых, хто вось-вось выйдзе ў дарослае жыццё: што яны ў прырычце ўмеюць, наколькі здольныя для самастойнага жыцця па-за межамі «роднай вёскі»?

Безумоўна, у арганізацыі хапае ўдалых прыкладаў уладкавання выхаванцаў у самастойныя жытці. Вось, напрыклад, Марыя. Атрымала спецыяльнасць

педагога-псіхолога, выйшла замуж, жыве з мужам у адрамантаванай кватэры, якая дасталася ёй ад бацькоў, знаходзіцца зараз у водпуску на доглядзе дзіцяці... Нехта стаў дызайнерам, тэстсці цяпер сам працуе ў SOS-вёсцы... У справе выхавання і навуцнага развіцця дзіцяці дапамагаюць, дарэчы, тэрытарыяльна блізка да апошніх дзіцячых садкі, сярэдняадукацыйныя школы і гімназіі.

На базе SOS-Дзіцячых вёсак існуюць і сацыяльныя цэнтры, якія дапамагаюць сям'ям у самых розных крызісных сітуацыях. Вялікую такую сітуацыю, неўладкаванымі сям'ямі дапамагае цёслае супрацоўніцтва з самымі рознымі дзяржаўнымі структурамі — паліклінікамі, цэнтрамі сацыяльнага абслугоўвання сям'і і дзіцяцей, камісіямі па справах няпоўнагадовых і г.д. Аднак дарослыя або дзеці могуць і самі зяртацца ў вышэйпампаныя сацыяльныя цэнтры. Тут падтрымваюць, напрыклад, бацьку-адзіночку, які застаўся сам-насам з малымі. Шукаюць выйсце для тых, хто стаў ахвярай хатняга гвалту. Акрамя таго, кожная вёска мае яшчэ і свой спецыфічны напрамак. Так, у Бараўлянах наладжана разбітцтва сям'яў з анкахоўнымі дзецімі, аздараўленне сацыяльна ўразлівых катэгорыяў дзіцяцей. У Магілёве актыўна працуюць з няпоўнагадовымі маладымі маці, калі ёсць пагроза іх адмовы ад дзіцяці або яе адбірання. «Мы не аказваем развіцця паслугі, — удакладняе намеснік генеральнага дырэктара ГА «Беларускі фонд SOS-Дзіцячая вёска» Таццяна БУРАВА. — Як правіла, родна вядзецца ў межах нейкай комплекснай праграмы дапамогі, і ўзаемадзеянне доўжыцца калі 1-1,5 года. Летась мы трымалі ў полі зроку 953 дзіцяці з 443 сем'яў. Трэба заўважыць, што, дзякуючы велізарнай комплекснай рабоце, за тры апошнія гады пачало назірацца значнае зніжэнне адбірання і размяшчэння ў прытулкі дзіцяцей з неўладкаванымі сям'ямі».

У бліжэйшых планах арганізацыі — яшчэ больш намаганняў засяроджваць на такім напрамку, як замацаванне сям'і і папярэджанне сацыяльнага сіроцтва. Як толькі з'явіцца фінансавая магчымасць, на базе адной з вёсак пачне работу Школа бацькоў. У першую чаргу яе псіхолог і сацыяльны работнік будучы навуцка бацькоўству ў прычыне, паколькі мець жаданне стаць бацькам і адказа на ставіцца да новых абавязкаў — не адно і тое ж. Як паказвае практыка, дзіцяці ў нас сёння нахат больш, чым сем'яў, у якіх ім могуць забяспечыць атмасферу любові і павагі, магчымасць для атрымання неабходнай медыцынскай дапамогі і адукацыі, жыццёвых навываў — каб было як у іншых дзяцей.

Р.С. На ўрачыстым мерапрыемстве з нагоды стварэння фонду, якое адбудзецца 20 студзеня з 17.30 да 20.30 у ДOME Масквы, плануецца вiнашавальныя выступленнi гацей, прэзентацыя кірункаў дзейнасцi арганiзацiі, творчыя нумары выхаванцаў. Будзе арганiзавана і выстава малюнкаў юнага талента і выхаванца Артура Суботы і таматычная фотавыстава беларускага фатографу Юліі Мацвееў.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Жыхаркі вёскі Раздзялавічы Ганцавіцкага раёна Софія і Ганна РАБІЦЭВІЧЫ выконваюць старажытны абрад развітання «Каляды» — ставяць крыжыкі на аконнай раме хаты.

Фота Антона КІСЕВІЧУКА.

Родны край

ТОЛЬКІ НА ШЧУЧЫНШЧЫНЕ!

Урадженцы гэтых мясцін укараняюць на сваёй малой радзіме сучасныя турыстычныя тэхналогіі

ПЫТАННЕ «на засыпку» чытачам «Звядзі»: што такое турыстычныя кластары? Адакз, паўна, ведае далёка не кожны, у тым ліку і сярод жыхароў Шчучыншчыны. Прада, апошнім часам гэтае замежнае слова можна пачуць у раёне ўсё часцей. І не дзеля нейкай моды на папулярны выраз з кінафілма альбо інтэрнэту, а з ужо многімі ўсвядомленай, прагматычнай мэтай у дачыненні да мясцовых рэалій.

НАША ДАВЕДКА
Турыстычны кластар (ад англійскага «гронка») — сканцэнтраваная на пэўнай тэрыторыі група ўзаемазвязаных суб'ектаў гаспадарання — пастайшчыкоў абсталявання, вытворцаў тавараў і паслуг, навуковых і вучэбных устаноў, іншых прадпрыемстваў і арганізацый, якія ўзаемадапаўняюць адно аднаго і ўмяшчаюць канкурэнтныя перавагі асобных суб'ектаў гаспадарання, усёго кластара і лакальнай тэрыторыі ў цэлым. Пры гэтым суб'екты кластара захоўваюць сваю незалежнасць як юрыдычныя асобы.

— Калі турыст прыязджае ў нейкі рэгіён, дык чым больш для яго «спакусаў», тым лепш. Тым больш часу ён правядзе ў гэтых мясцінах і больш грошай трыт пакане. І кластарны падыход, калі зацікаўленыя ў турыстычным абслугоўванні людзі аб'ядноўваюцца і працуюць разам (прыязджае турыст, і яны пачынаюць яго «дзяліць»), — самы эфектыўны, — зазначыла на нядаўнім пасаджэнні «круглага стала» ў Шчучынскім райвыканкаме старшыня праўлення рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Адапчынак у вёсцы» Валерыя КЛІЦУНОВА.

Выгада, як ужо даказана замежным вопытам, відавочная. Узяць, напрыклад, рэкламу. — Калі кожны рэкламуе сябе паасобку, дык 100, 200 долараў на рэкламу — гэта нішто ў маштабе ўсёй рэспублікі, не гаворачы аб міжнародным турыстычным рынку. Калі ж вы аб'ядноўваеце свае рэсурсы, дык эфект зусім іншы, можна «рухаць» уяк раён, — лічыць Валерыя Кліцунова.

— Як, напрыклад, у адным з ізраільскіх турыстычных кластараў, дзе ў любой краме, на кожнай аўтапрапуцы — сотні візітэвак з самымі рознымі паслугамі. Прычым, збіраючыся ў дарогу, турысту не трэба тэлефанавач асобна па браніраванні агра-дзібы, замове экскурсіі, забавы. Досыць звернуцца ў адзіны інфармацыйны цэнтр, які абслугоўвае ўсё ўдзельніцтва кластара, і загазаць тур, дзе будуць улічаны ўсе пажаданні.

Дарэчы, парасткі досведу рэгіянальнай турыстычнай кааперацыі ёсць ужо і ў нас. Напрыклад, у Валожынскім раёне ўладальнікі аградзібы калектыўна і загадзя закупляюць у фермераў бульбу. Паколькі гэта масавы заказ, то і цена іншая. Прычым бульба ляжыць у сховішчы фермера і на працягу года выбіраецца для абслугоўвання гасцей аградзібы.

Альбо такі варыянт. Уладальнікі агра-дзібы робяць адзіны заказ на фірменны посуд — і, зноў жа, выходзіць танней, чым атрымалася б у кожнага паасобку.

Але вернемся непасрэдна да перспектывы турыстычнага кластара Шчучынскага раёна. Адразу звяртаем увагу, што сярод ініцыятараў гэтага праекта (ён рэалізуецца

ў рамках Праграмы падтрымкі Беларусі Федэральнага ўрада Германіі) — ураджэнцы Шчучыншчыны.

Адзін з іх — член грамадска-кансультацыйнага савета па развіцці агра-турызму пры Міністэрстве спорту і турызму Беларусі, каардынатар вышэйгаданага праграмы па Гродзенскай вобласці Франц МАМУЛЬ.

— Мы зыходзілі з таго, што Шчучынскі раён мае выдатны патэнцыял для развіцця турыстычнага бізнесу. У прыватнасці, можна прапанаваць цікавыя, канкурэнтаздольныя турыпрадукты, звязаныя з беларускімі, польскімі і літоўскімі культурнымі традыцыямі, а таксама прыроднымі рэсурсамі гэтых мясцін. Пры гэтым раён добра даступны для вандроўнікаў і турыстаў не толькі з Беларусі, але і з замежжа ў плане транспартнай інфраструктуры. Цяпер, напрыклад, будзеца проста шыкоўная транспартная развязка. А асабліва важныя, паўна, чалавечы фактар: на Шчучыншчыне шмат ініцыятыўных, прадпрыемных людзей, зацікаўленых у турыстычнай дзейнасці і папулярнасці сваёй малой радзімы. Што прыемна, у гэтым вельмі зацікаўлена і кіраўніцтва раёна, з якім мы вельмі плённа ўзаемадзейнічаем.

Карэспандэнт «Звядзі» пераканаўся ў гэтым падчас «круглага стала» з удзелам гаспадароў аградзібы, прадстаўнікоў устаноў адукацыі, культуры, грамадскіх арганізацый і органаў мясцовай улады.

— Мы вельмі хочам забяспечыць устойлівае развіццё сваёй тэрыторыі дзякуючы рэгіянальнаму турызму і прыкладзем усё намаганні ў гэтым кірунку, — зазначыў старшыня Шчучынскага раённага Савета дэпутатаў Іван САКАЛОУСКІ.

— У нашым раёне шмат крэатыўных

людзей і ідэй. І калі будзем працаваць перасна, то усё ў нас атрымаецца, — пераканана намеснік старшыні Шчучынскага райвыканкама Ганна ХВЯДЗЮК.

Для гэтага і распрацавана мадэль Шчучынскага турыстычнага кластара. Лагічна, што сваё плычо тут падставіў яшчэ адзін чалавек з тэтушымі каранямі — **дэкан факультэта турызму і сэрвісу Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы Сяргей ДАНСКІХ**.

— Дзя прастая — аб'яднаць асобныя турыстычныя рэсурсы (аб'екты музейна-гістарычнага кштальту, адпачынку, культуры, харчавання, народных рамёстваў і, зразумела, турыстычнага, транспартнага абслугоўвання і г.д.) у гэтую «гронку» — кластар, дзе няма жорсткага кіраўніцтва, падпарадкавання, але ёсць ўзаемавыгаднае супрацоўніцтва. Прычым гэта тычыцца не толькі рэзідэнтаў кластара, якія, зразумела, маюць камерцыйныя інтарэсы пры рэалізацыі тых ці іншых турыстычных паслуг, але і партнёраў — органаў улады, грамадскіх арганізацый, вучэбных і навуковых устаноў. Напрыклад, ГРДУ імя Янкі Купалы на працягу года ад рэалізацыі гэтага праекта не атрымае. Але ён атрымае магчымасці для рэалізацыі нейкіх навуковых распрацовак, базу для практычнага навуцнага свайх студэнтаў і, магчыма, месцы іх будучага працаўладкавання. Альбо ў чым выгада Жалудоўскага пасляковага Савета, на чый тэрыторыі створаны першы

Дарэчы, парасткі досведу рэгіянальнай турыстычнай кааперацыі ёсць ужо і ў нас. Напрыклад, у Валожынскім раёне ўладальнікі аградзібы калектыўна і загадзя закупляюць у фермераў бульбу. Паколькі гэта масавы заказ, то і цена іншая. Прычым бульба ляжыць у сховішчы фермера і на працягу года выбіраецца для абслугоўвання гасцей аградзібы.

Альбо такі варыянт. Уладальнікі агра-дзібы робяць адзіны заказ на фірменны посуд — і, зноў жа, выходзіць танней, чым атрымалася б у кожнага паасобку.

Але вернемся непасрэдна да перспектывы турыстычнага кластара Шчучынскага раёна. Адразу звяртаем увагу, што сярод ініцыятараў гэтага праекта (ён рэалізуецца

ў рамках Праграмы падтрымкі Беларусі Федэральнага ўрада Германіі) — ураджэнцы Шчучыншчыны.

Адзін з іх — член грамадска-кансультацыйнага савета па развіцці агра-турызму пры Міністэрстве спорту і турызму Беларусі, каардынатар вышэйгаданага праграмы па Гродзенскай вобласці Франц МАМУЛЬ.

— Мы зыходзілі з таго, што Шчучынскі раён мае выдатны патэнцыял для развіцця турыстычнага бізнесу. У прыватнасці, можна прапанаваць цікавыя, канкурэнтаздольныя турыпрадукты, звязаныя з беларускімі, польскімі і літоўскімі культурнымі традыцыямі, а таксама прыроднымі рэсурсамі гэтых мясцін. Пры гэтым раён добра даступны для вандроўнікаў і турыстаў не толькі з Беларусі, але і з замежжа ў плане транспартнай інфраструктуры. Цяпер, напрыклад, будзеца проста шыкоўная транспартная развязка. А асабліва важныя, паўна, чалавечы фактар: на Шчучыншчыне шмат ініцыятыўных, прадпрыемных людзей, зацікаўленых у турыстычнай дзейнасці і папулярнасці сваёй малой радзімы. Што прыемна, у гэтым вельмі зацікаўлена і кіраўніцтва раёна, з якім мы вельмі плённа ўзаемадзейнічаем.

Карэспандэнт «Звядзі» пераканаўся ў гэтым падчас «круглага стала» з удзелам гаспадароў аградзібы, прадстаўнікоў устаноў адукацыі, культуры, грамадскіх арганізацый і органаў мясцовай улады.

— Мы вельмі хочам забяспечыць устойлівае развіццё сваёй тэрыторыі дзякуючы рэгіянальнаму турызму і прыкладзем усё намаганні ў гэтым кірунку, — зазначыў старшыня Шчучынскага раённага Савета дэпутатаў Іван САКАЛОУСКІ.

— У нашым раёне шмат крэатыўных

людзей і ідэй. І калі будзем працаваць перасна, то усё ў нас атрымаецца, — пераканана намеснік старшыні Шчучынскага райвыканкама Ганна ХВЯДЗЮК.

Для гэтага і распрацавана мадэль Шчучынскага турыстычнага кластара. Лагічна, што сваё плычо тут падставіў яшчэ адзін чалавек з тэтушымі каранямі — **дэкан факультэта турызму і сэрвісу Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы Сяргей ДАНСКІХ**.

— Дзя прастая — аб'яднаць асобныя турыстычныя рэсурсы (аб'екты музейна-гістарычнага кштальту, адпачынку, культуры, харчавання, народных рамёстваў і, зразумела, турыстычнага, транспартнага абслугоўвання і г.д.) у гэтую «гронку» — кластар, дзе няма жорсткага кіраўніцтва, падпарадкавання, але ёсць ўзаемавыгаднае супрацоўніцтва. Прычым гэта тычыцца не толькі рэзідэнтаў кластара, якія, зразумела, маюць камерцыйныя інтарэсы пры рэалізацыі тых ці іншых турыстычных паслуг, але і партнёраў — органаў улады, грамадскіх арганізацый, вучэбных і навуковых устаноў. Напрыклад, ГРДУ імя Янкі Купалы на працягу года ад рэалізацыі гэтага праекта не атрымае. Але ён атрымае магчымасці для рэалізацыі нейкіх навуковых распрацовак, базу для практычнага навуцнага свайх студэнтаў і, магчыма, месцы іх будучага працаўладкавання. Альбо ў чым выгада Жалудоўскага пасляковага Савета, на чый тэрыторыі створаны першы

Дарэчы, парасткі досведу рэгіянальнай турыстычнай кааперацыі ёсць ужо і ў нас. Напрыклад, у Валожынскім раёне ўладальнікі аградзібы калектыўна і загадзя закупляюць у фермераў бульбу. Паколькі гэта масавы заказ, то і цена іншая. Прычым бульба ляжыць у сховішчы фермера і на працягу года выбіраецца для абслугоўвання гасцей аградзібы.

Альбо такі варыянт. Уладальнікі агра-дзібы робяць адзіны заказ на фірменны посуд — і, зноў жа, выходзіць танней, чым атрымалася б у кожнага паасобку.

Але вернемся непасрэдна да перспектывы турыстычнага кластара Шчучынскага раёна. Адразу звяртаем увагу, што сярод ініцыятараў гэтага праекта (ён рэалізуецца

Дом-музей Часлава Немана ў вёсцы Старая Васілішча (з архіва рэдакцыі).

Дарэчы, парасткі досведу рэгіянальнай турыстычнай кааперацыі ёсць ужо і ў нас. Напрыклад, у Валожынскім раёне ўладальнікі аградзібы калектыўна і загадзя закупляюць у фермераў бульбу. Паколькі гэта масавы заказ, то і цена іншая. Прычым бульба ляжыць у сховішчы фермера і на працягу года выбіраецца для абслугоўвання гасцей аградзібы.

Альбо такі варыянт. Уладальнікі агра-дзібы робяць адзіны заказ на фірменны посуд — і, зноў жа, выходзіць танней, чым атрымалася б у кожнага паасобку.

Але вернемся непасрэдна да перспектывы турыстычнага кластара Шчучынскага раёна. Адразу звяртаем увагу, што сярод ініцыятараў гэтага праекта (ён рэалізуецца

ў рамках Праграмы падтрымкі Беларусі Федэральнага ўрада Германіі) — ураджэнцы Шчучыншчыны.

Адзін з іх — член грамадска-кансультацыйнага савета па развіцці агра-турызму пры Міністэрстве спорту і турызму Беларусі, каардынатар вышэйгаданага праграмы па Гродзенскай вобласці Франц МАМУЛЬ.

— Мы зыходзілі з таго, што Шчучынскі раён мае выдатны патэнцыял для развіцця турыстычнага бізнесу. У прыватнасці, можна прапанаваць цікавыя, канкурэнтаздольныя турыпрадукты, звязаныя з беларускімі, польскімі і літоўскімі культурнымі традыцыямі, а таксама прыроднымі рэсурсамі гэтых мясцін. Пры гэтым раён добра даступны для вандроўнікаў і турыстаў не толькі з Беларусі, але і з замежжа ў плане транспартнай інфраструктуры. Цяпер, напрыклад, будзеца проста шыкоўная транспартная развязка. А асабліва важныя, паўна, чалавечы фактар: на Шчучыншчыне шмат ініцыятыўных, прадпрыемных людзей, зацікаўленых у турыстычнай дзейнасці і папулярнасці сваёй малой радзімы. Што прыемна, у гэтым вельмі зацікаўлена і кіраўніцтва раёна, з якім мы вельмі плённа ўзаемадзейнічаем.

Карэспандэнт «Звядзі» пераканаўся ў гэтым падчас «круглага стала» з удзелам гаспадароў аградзібы, прадстаўнікоў устаноў адукацыі, культуры, грамадскіх арганізацый і органаў мясцовай улады.

— Мы вельмі хочам забяспечыць устойлівае развіццё сваёй тэрыторыі дзякуючы рэгіянальнаму турызму і прыкладзем усё намаганні ў гэтым кірунку, — зазначыў старшыня Шчучынскага раённага Савета дэпутатаў Іван САКАЛОУСКІ.

— У нашым раёне шмат крэатыўных

Маламажэйкаўская царква — крэпасць. Шчучынскі раён.

Дарэчы, парасткі досведу рэгіянальнай турыстычнай кааперацыі ёсць ужо і ў нас. Напрыклад, у Валожынскім раёне ўладальнікі аградзібы калектыўна і загадзя закупляюць у фермераў бульбу. Паколькі гэта масавы заказ, то і цена іншая. Прычым бульба ляжыць у сховішчы фермера і на працягу года выбіраецца для абслугоўвання гасцей аградзібы.

Альбо такі варыянт. Уладальнікі агра-дзібы робяць адзіны заказ на фірменны посуд — і, зноў жа, выходзіць танней, чым атрымалася б у кожнага паасобку.

Але вернемся непасрэдна да перспектывы турыстычнага кластара Шчучынскага раёна. Адразу звяртаем увагу, што сярод ініцыятараў гэтага праекта (ён рэалізуецца

ў рамках Праграмы падтрымкі Беларусі Федэральнага ўрада Германіі) — ураджэнцы Шчучыншчыны.

Адзін з іх — член грамадска-кансультацыйнага савета па развіцці агра-турызму пры Міністэрстве спорту і турызму Беларусі, каардынатар вышэйгаданага праграмы па Гродзенскай вобласці Франц МАМУЛЬ.

— Мы зыходзілі з таго, што Шчучынскі раён мае выдатны патэнцыял для развіцця турыстычнага бізнесу. У прыватнасці, можна прапанаваць цікавыя, канкурэнтаздольныя турыпрадукты, звязаныя з беларускімі, польскімі і літоўскімі культурнымі традыцыямі, а таксама прыроднымі рэсурсамі гэтых мясцін. Пры гэтым раён добра даступны для вандроўнікаў і турыстаў не толькі з Беларусі, але і з замежжа ў плане транспартнай інфраструктуры. Цяпер, напрыклад, будзеца проста шыкоўная транспартная развязка. А асабліва важныя, паўна, чалавечы фактар: на Шчучыншчыне шмат ініцыятыўных, прадпрыемных людзей, зацікаўленых у турыстычнай дзейнасці і папулярнасці сваёй малой радзімы. Што прыемна, у гэтым вельмі зацікаўлена і кіраўніцтва раёна, з якім мы вельмі плённа ўзаемадзейнічаем.

Карэспандэнт «Звядзі» пераканаўся ў гэтым падчас «круглага стала» з удзелам гаспадароў аградзібы, прадстаўнікоў устаноў адукацыі, культуры, грамадскіх арганізацый і органаў мясцовай улады.

— Мы вельмі хочам забяспечыць устойлівае развіццё сваёй тэрыторыі дзякуючы рэгіянальнаму турызму і прыкладзем усё намаганні ў гэтым кірунку, — зазначыў старшыня Шчучынскага раённага Савета дэпутатаў Іван САКАЛОУСКІ.

— У нашым раёне шмат крэатыўных

«ЗЯРНЯТКА МАЛЕНЬКАЕ, АЛЕ ЁЇМ — ВЯЛІКАЯ ЖЫЦЦЁВАЯ СІЛА»

ХТОСЬЦІ з мастакоў скажаў: няма лепшай карціны, чым свежаўзараная ралля. А калі ніва заліццая збажытай, шапачці раслой шыракалістай кукурузай, квітнее нябесным блакітам ільну, сонечным адлівам сланечніку і рапсу, дык наогул ад поля ваачы не адвесці. Для таго, каб наш палетка заўсёды буйна квітнеў у прамым і пераносным сэнсе, радаваў важным ураджам, патрэбны высокапрадукцыйныя гатункі і гібриды сельскагаспадарчых культур, надзеленыя новымі якасцямі, прагрэсіўныя тэхналогіі вырошчвання, прымянення ўгнаўняў і сродкаў абароны раслін.

Забяспечвае ў нашай краіне інтэнсіўнае ўстойлівае развіццё вытворчасці прадукцыі раслінаводства ў цесным адзінстве інавацыйнага і навуковага фактараў РУП «Навукова-практычны цэнтр Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па земляробстве». Узначальнае яго доктар сельскагаспадарчых навук Фёдар Прывалаў. Ён патомны хлэбароб, доўгі час быў старэйшай адной з лепшых гаспадарак на Міншчыне, потым — узначальваў Нясвіжскі райвыканкам. Уда-ла спалучаў практычную работу з навуковымі даследаваннямі па актуальных праблемах аграрнага сектара. Сёння ён гошць «Звязды».

— Фёдар Іванавіч, часта галоўнай умовай эканамічнага росту, яго носьбітам у земляробстве перш за ўсё называюць гатункі, якасць насення. Ці няма тут перабольшвання?

— Думаю, што перабольшвання няма. Нагадаю, у свой час фурур у свеце нарабілі гатункі пшаніцы міронаўскай-808, бярозастая-1, саратаўскай-29. Іх называлі нават «шэдэўрамі селекцыі». Яны з вялікім трыумфам «прайшлі» па многіх краінах свету. А тагачасныя Чэхаславакія і ГДР, дзякуючы гэтым гатункам, у сям'і сільных тэрміны пазней забяспечылі сябе высакіяскасным збожжам. Шмат пра што гаворыць такі факт. Калі лідар ГДР Эрх Харнекер абвясціў на партыйным з'ездзе, што ў зале прысутнічае аўтар «міронаўкі» В.М. Раміасло, то дэлегаты ўсталі, бурна і доўга пляскалі ў далоні, вітаючы акадэміка. Тая савецкая гатунка пшаніцы адрознівалася не толькі рэкорднай ураджайнасцю і якасцю зерня — яны сталі донарамі для мноства замежных гатункаў. Зярынтка маленькая, але ў ім скажэнатранна вялікая жыццёвая сіла. Множыць гэтую сілу ў выглядзе буйнога коласа, багатых намалотаў — галоўная задача земляробчай навукі. Ці трэба гаварыць, наколькі гэта карпатлівая, працаёмкая, доўгатэрміновая справа? Ды без яе нельга ў поўнай меры забяспечыць інтэнсіўнае, інавацыйнае развіццё ўсіх галін сельскагаспадарчай вытворчасці. Як трапіна гавораць сяляне, лёгкага хлеба не бывае.

Летась Беларусь атрымала амаль па тоне збожжа ў разліку на кожнага свайго жыхара. Гэта паказчык аграрна развітых краін свету. Уклад нашых вучоных тут неаспорны. Бо абсолютная большасць палёў засявалася насеннем айчынай селекцыі. Як тут не ўспомніць, што яшчэ ў 2007 годзе наша краіна вымушана была завезці амаль 550 тысяч тон збожжа — у асноўным пшаніцы для харчовых мэт і кукурузы. Здаўна бытавала думка, нават сярод вучоных, што дастойнай альтэрнатывы пшаніцы, накітавалі кубанскай, з высокім утрыманнем клейкавіны ў нас няма. Спецыялісты Цэнтра па земляробстве даказалі: ёсць!

Імі выведзены гатункі азімай і яравой пшаніцы, якія ні ў чым не ўступаюць замежным, а па некаторых характарыстыках і пераўзыходзяць іх. Распрацаваны і Украіны аднаведныя тэхналогіі вырошчвання важнейшай харчовай культуры. Цяпер валавы намалот яе дасягае двух мільёнаў тон. Імпарт мукі зменшаны да мінімуму. Толькі на гэтым удалося эканоміць звыш 27 мільёнаў долараў. З улікам значнага скарачэння завазу іншых прадуктаў раслінаводства эканамічны эффект склаў паўмільярд долараў ЗША. А

кандыцыйным, высакіяскасным насеннем. Аднак спецыялізацыя гаспадаркі — а іх у рэспубліцы 90 — маюць патрэбу ў якасці рэсурсна абнаўленні матэрыяльна-тэхнічнай базы, а сама сістэма — у аптымізацыі. І яна пачалася.

— Мы падтрымліваем цесную сувязі з навукоўцамі з Расіі, Украіны, іншых краін СНД, а таксама Германіі, Польшчы, Швейцарыі, Балгарыі, Даніі. Праводзім сумесныя даследаванні, абменьваемся селекцыйным матэрыялам, навуковай інфармацыяй, спецыялістамі. Я ўжо казаў, што за межамі Беларусі нашы гатункі і гібриды займаюць 2 мільёны гектараў. Самі разумееце, што немцы абы-што не возмуць. А вось наш ячмень раўнявалі ў сябе. І задавалены. На роўных канкурыву з іхнімі, прызынанымі ва ўсім свеце.

Супрацоўніцтва з калегамі з Уладзіміра прынесла плён у выглядзе сумеснага гатунку яравой пшаніцы «Сударыня». Ён хуткаспелы, устойлівы да засухі і хвароб, зерне добрае якасці.

— А як з традыцыйным беларускім ячменем?

— Відаць, вы яшчэ пад уражаннем сенсацыі, якую стварыла кампанія «Аліварыя», заняўшы першае месца на галоўным светвым конкурсе піва ў ЗША. Той бурш-

тынавы найопі быў звараны з ячменю вы-класці мркуецца пабудова ў саракі эксабазах ужо сёлета. Акупляюцца яны, дарэчы, не больш як праз тры гады. Толькі за кошт «насеннага» фактара можна мець на кожным гектары мінімум тры цэнтнеры прыбаўкі ураджжа. Мадэрнізацыя, канцэнтрацыя, аптымізацыя насенняводства дазваляць зняць перашкоды на шляху новага гатунку да таваарнай вытворчасці, паўней выкарыстоўваць яго генетычныя магчымасці, а значыць, атрымліваць і важкі эканамічны эффект. Трэба сказаць, што матэрыяльна-тэхнічная база і ў навукова-даследчых арганізацыях атрабуе сур'ёзнага абнаўлення. Зразу-мела, што на састарэлым абсталяванні заданых вынікаў у сільных тэрмінах да-сягнуць немагчыма. Ці не таму працэс стварэння новых сучасных конкурэнтаздольных гатункаў сельскагаспадарчых культур значна замарудзіўся. Скарацілася колькасць тых, якія перадаюцца на дзяржаўнае выпра-баванне.

Але мы не губляем аптымізму. Рас-працавана праграма развіцця селекцыі і насенняводства збожжавых, зернебабо-вых, тэхнічных і кармавых культур. У ёй дэталёва абгрунтаваны этапы, меры, па-тэрэннасць у тэхнічных сродках, необход-ныя структурныя і арганізацыйныя змены ў сістэме насенняводства.

— Прыемна ўсведамляць, што по-спеей беларускі школы селекцыі атры-малі міжнароднае прызнанне. З кім вы Цэнтр найбольш актыўна супрацоўнічае па-за межамі краіны?

Патэнцыял айчынных збожжавых — больш чым 100 цэнтнераў, зернебабовых — звыш 60, рапсу — 50 цэнтнераў з гектара. Тут мы паспяхова канкуруем з лепшымі замежнымі ўзорамі.

— У кантэксце тэмы імпарта-замыцэння нельга абысці сёння і такія важныя культуры, як кукуруза і рапс. Здаецца, насенне іх у Беларусі ніколі не вырашчалі?

— Мала таго, што не вырашчалі, дык і не вельмі імкнуліся. Маўляў, у нашых умовах гэта «мікіта-хрушчоўская» авантура. Дзякуй Богу, у Цэнтры па земляробстве знайшліся такія «вантурнысты». Упершыню ў гісторыі краіны створаны айчыныя гібриды куку-рузы. Гэта можна лічыць сваёасаблівым прывіям у нашым раслінаводстве. З уо-дад Мазырскага кукурузакалібровацкага заводу прамысловая вытворчасць насен-ня «каравель палёў» складала да 14 тысяч тон штогод. Нядаўна пабудавана падобнае прадпрыемства ў Івацэвічах. Цяпер маем 26 тысяч тон хуткаспелых гібридаў куку-рузы. Для рэспублікі дастаткова 20 тысяч тон. А вось 6 тысяч тон трэба рэалізаваць на экспарт, каб набыць гібриды сярэдне-і познаспелых гатункаў для вырошчвання ў паўднёвых раёнах краіны. Перад вучонымі і вытворцамі стаць важная заданка — дамаг-чыся вырошчвання за сезон патрэбных 240 тон кукурузы бяцкоўскай формай. Летас упершыню ў Беларусі засыпалі ў амбары 1,2 мільёна тон зерня кукурузы. Палавіна плошча была засеяны гібридамі айчынай селекцыі. Вось ён, плён сумесных намаган-няў вучоных і земляробаў!

Яшчэ з дзесяці гадоў таму рапс у нас лічыўся нейкай экзотыкай. Дзівіліся: і што рабіць з гэтымі дробненькімі, як макавыя, чорнымі зярынткамі? Сёння ж нельга ўя-віць наш ландшафт без ярка-жоўтых квіт-неючых палёў. Амаль паўмільёна гектараў адведзена цяпер дзякуючы намаганням селекцыянераў пад поўнасцю ўсю бела-рускую культуру. Нашы вучоныя вывелі высокаўраджайныя гатункі, канкурэнцы з якімі імпортныя не вытрымалі. Сумарны эканамічны эффект ад гэтага склаў за міну-лую пяцігодку 52,5 мільёна долараў. Нам разам з вытворцамі удалося не толькі за-даволіць патрэбнасці краіны, але і стварыць добры экспертны патэнцыял.

Імпартазамішчэнне застаецца галоў-ным напрамкам дзейнасці вучоных-рас-лінаводаў. Удаканнальваецца селекцый-на-насенняводства работа з прымяненнем сучасных генетычных і біятэхналагічных метадаў для стварэння высокапрадукцый-ных гатункаў і гібридаў збожжавых, зер-небабовых, крупаляных, тэхнічных культур з палепшанымі якаснымі характарыстыкамі, устойлівымі да хвароб і шкоднікаў. Каб на-шы палі сталі спраўдзілі элітнымі, уваралі ў сябе найноўшыя дасягненні аграрнай навукі. Над вырашэннем гэтай задачы ў лабараторыях, на даследчых дзялянках, навукова-вытворчых участках Цэнтра пра-цуюць звыш 500 даследчыкаў, у тым ліку 35 дактараў і 163 кандыдаты навук. Плёнам іх творчага пошуку стала тое, што 3/4 па-сылных плошчаў краіны заняты айчыннымі гатункамі, а рапсам і жытам — амаль поўна-сцю. Калі паўтара дзясятка гадоў таму палі раўняваліся 50 гатункаў уласнай се-лекцыі, то зараз — каля 300.

Гутарыў Мікалай ШЛОМА.

Экслібрыс «Звязды»

ДАБРЫНЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

Раіса Баравікова. «КАЗКІ АСТРАНАУТА: КАСМІЧНЫЯ ПАДАРОЖ-ЖЫ БЕЛАРУСАУ». Казкі. «Літаратура і мастацтва», 2011. Фантастычныя версіі чалавечай будучыні звы-чайна наднацыянальныя: аўтару і чытачу захапляюць новыя тэхнічныя ма-гчымасці і парадаксальныя спосабы пабудовы гра-мадства. Кніга Раісы Баравікова — гэта чарговая спроба зрабіць фантасты-ку нацыянальнай. Сказа-ны герой уіх твораў біялаг Сымон — член беларускага экіпажа астранаўтаў, а касмадром знаходзіцца пад Раўбачым.

КЛЮЧ ДА ХІХ СТАГОДДЗЯ

Сяргей Шыдлоўскі. КУЛЬТУРА ПРЫВІЛЕЯ-ВАНАГА САСЛОУЯ БЕЛАРУСІ: 1795 — 1864 гг. Манаграфія. «Беларуская навука». Гэтае даследаванне па этналогіі дачыцца над-звычай цікавай тэмы — жыцця найвышэйшага са-слоўя Беларусі таго пераходнага перыяду, калі ўсе шляхецкія традыцыі яшчэ былі жывыя, але ўжо пасапаваны слядамі дэградацыі. Першы раздзел кнігі змяшчае агляд навуковай літаратуры па тэме і больш зацікавае спецыялістаў, а два наступныя раздзелы варты ўвагі шырокага кола чытачоў, бо там распавядаецца пра матэрыяльна і духоўную культуру шляхты азначанага перыяду.

Ці ведалі вы, што талерантнасць грамадства да пакарання дзясці спрыяла з'яўленню ў наступным асроддзі асоб з садысмікі схільнясцямі? Што ва ўніверсітэце дэканамі факультэтаў штомесія па-трабавалі ад студэнтаў пасведчання аб спаведдзі? Што ва ўмовах канкурэнцыі на шлюбным рынку мода стала інструментам дасягнення сацыяльна-нага поспеху?

Дробная шляхта ўвесь час знаходзілася пад па-грозай страты свайго вы-сокага статусу (зрэшты, яе палітычная і эканамічная вага на той момант была ўжо згублена), а таму дэ-манстравалі свайрады свая высокага саслоўя, была гатова судзіцца за наймен-шую абразу, спрацацца пра гербы, радаводзі і спосабы палывання ці гатавання страў. У адрозненне ад Ра-сіі, на беларускай тэрыторыі панавала традыцыя калектыўнага адстоўвання гонару — наезд, а не класічны двубой. Веданне гэтых раэліў — ключ і да літаратуры XIX ст.: да пэмы «Ган Тадэвуш, альбо Алошні наезд на Літве» Адама Міцкевіча ці да п'есы «Пінская шляхта» Віцэнца Дуніна-Марцінкевіча.

Менавіта XIX стагоддзю мы мусім быць удзячнымі за сённяшняе усведамленне сябе бела-русамі. У апошнім падраздзеле даследаван-ня акцэнтуюцца ўвага на тым, што свядомасць жыхароў Беларусі таго часу была палігонам для польскай і рускай нацыянальных ідэй, на-вукоўцы і грамадскія дзеячы кожнага з бакоў спрабавалі падтрымліваць беларусішчыну, каб аддзяліць беларусаў ад сваіх апанентаў, спа-дзясці, што беларускае стане пераходным эта-пам на шляху да канчатковай асіміляцыі. Марна спадзясціся...

Вядучая рубрыкі Аксана БЯЗЛЕПКА.

Фота: Анатонія КЛЕШЧУКА.

Нашы вучоныя вывелі высокаўраджайныя гатункі, канкурэнцы з якімі імпортныя не вытрымалі. Сумарны эканамічны эффект ад гэтага склаў за мінулую пяцігодку 52,5 мільёна долараў.

Летась уведзены ў строй на нашым дачынным прад-прыемстве РУП «Шылыяны-А-С-К» інавацыйны аб'ект — насенны завод. Пакуль адзіны та-каго тыпу ў краіне. Тут скажэнатрану ўвесь цыкл дэвадзнення да ладу пасяножна матэрыялу: ад першаснай апрацоўкі да самага высокага класа. Атрымліваецца кандыцыйнае, зярынтка да зярынтка, роў-ненькае па даўжыні, таўшчыні, удзельнай вазе. Інкубаставанне спецыяльнай абалон-кай з утрыманнем мікралэменту, біяпра-паратаў, рэгулятары росту, пратраўленае супраць шкоднікаў і хвароб.

НАВОШТА ПЕНСІЯНЕРКА ЗАЛЕЗЛА НА ПАРАПЕТ?

Прычым на парапет ча-вёртага паверха 12-павяр-хва будынка інтэрната, што размешчаны на вуліцы 50 га-доў ВЛКСМ у Барыўскаму. Пры гэтым прасіла дапамогі.

Гэтую сітуацыю пасля поўд-ня заўважыла жанчына з дома насупраць і патэлефанавала ў службу выратавання. Які потым высветлілася, жанчына 1930 года нараджэння даводзіцца маці гаспадыні блока і пражы-вае сумесна з дачкой, яе су-жонцам і дзіцем. Работнікі МНС патрапілі ў памяшканне блока, адціснуўшы ўваходныя дзверы, пасля адчынілі акно і ўзялі лі-чанчыню ўнутр. Адначасова каля будынка была ўстаноў-лена аўталесвіца. Пасля агляду ўрачом медыцынскай службы МНС і работнікамі хуткай ме-дыцынскай дапамогі высветлі-лася, што пенсіянерка не мае патрэбы ў аказанні меддапа-могі. Пасля гэтага жанчыну перадалі дацху. На ўліку ў псі-ханэўралагічным дыспансэры, які ўдакладніў у Міністэрстве па надзвычайных сітуацыях, пен-сіянерка не стаіць.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцыйнай майстра спорту Уладзіміра ОБІЧОВА

МАСАБЫ КОНКУРС РАШЭННЯ
Заданне № 11

Белыя: Крh7, Ле6, Са3, пп. d2, d6 (5).
Чорныя: Крc6, Сe8, Ке4, пп. c3, d3 (5).
Выйгрыш.
Заданне № 12

Белыя: Крe1, Фd1, Ла1, Лh1, Сc1, Кb1, Кg1, пп. a2, b2, c2, d2, e4, f2, h2 (15).
Чорныя: Крe8, Фd8, Ла8, Лh8, Сc8, Сf8, Кb8, Кg8, пп. a7, b7, c6, e6, f7, g7, h7 (15).
Як атрымацца гэта пазіцыя пасля чатырох ходоў белых і чорных?
Зверце рашэнні чарговых за-даннаў нашага конкурсу, апублі-каваных 22 снежня 2011 г.
Заданне № 7 (3 ачкі). Андэр-сон (1934 г.).
Белыя: Крa2, Фв6, Сh6, Кd4,

Раўнівец сханіў пісталет...
У Глыбоцкім ЦРБ з агнястрэльнам ранаеннем грудаў ішпіталізавалі мучыню, жыхара вёскі Слабада. Супрацоўнікамі ПАУС было выясве-лена, што пабілаў вёскі Псеура яго з-за рэзонасі пабіў і параніў з самаробнага пісталета, прыстававанага для стралбы дробнакалібернымі патронамі, непрыдоўка жыхар вёскі Слабада. Раўнівец затрыманы, зборя канфіс-кавана. Заведзена крмінальная справа.
Аляксандр ПУКШАНСКІ.

30 января 2012 года в 11.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «ЭнКоСтрой»
ПОВЕСТКА ДНЯ:
1. О сделках общества.
Собрание будет проходить по адресу: г. Минск, ул. Монтанжиков, 39, офис 208.
Начало регистрации — 10.00.
УНП 191303197

ОТКАЗ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ

УП «Минский городской центр недвижимости» извещает об отказе от проведения 16.02.2012 открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Минск-Древо» и расположенного по адресу: г. Минск, ул. Солтыса, д. 187 (извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 14.01.2012).
Телефон для справок: (017)227 48 36.
УНП 190398583

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»

❖ Оценка оборудования и транспортных средств
❖ Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности
❖ Независимая строительная экспертиза

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «САНТЭП», г. Гомель, ул. Барыкина, 132, (0232) 41 00 30

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи, бел. руб. (без учета НДС)	Сумма задатка, бел. руб.	№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи, бел. руб. (без учета НДС)	Сумма задатка, бел. руб.
1	Кран-балка г/л 2 т, инв. № 428125	11 637 000	582 000	11	Отвал для трактора, инв. № 422034	2 062 000	104 000
2	Кран-балка г/л 2 т, инв. № 42757	11 637 000	582 000	12	Травкосилка (STHL 4MIX), инв. № 7930	942 000	48 000
3	Станок сверлильный с ручным управлением СУС-1, инв. № 421834	1 324 000	66 200	13	Автомобиль ГАЗ 3110, 2001 г.в., тип ТС легковой седан, цвет черный, г/н 3067 ЕАА, инв. № 5116	15 655 000	783 000
4	Станок сверлильно-пазовальный, инв. № 42569	3 787 000	190 000	14	Автомашина ГАЗ-СА3 3507, 1989 г.в., тип ТС грузовой фургон, цвет зеленый, г/н АЕ 0584-3, инв. № 5106	15 769 000	789 000
5	Станок токарный по дереву, инв. № 421258	2 145 000	108 000	15	Автомашина Камаз 5320, 1992 г.в., тип ТС грузовой, бортовой, тентовый, цвет красный, г/н АЕ 4896-3, инв. № 55	31 747 000	1 588 000
6	Станок фугальный, инв. № 42787	1 783 000	90 000	16	Автомобиль МАЗ 53371, 1991 г.в., тип ТС грузовой, бортовой, тентовый, цвет голубой, г/н АВ АЕ 1290-3, инв. № 5110	35 945 000	1 798 000
7	Станок рейсмусовый СР3-5, инв. № 42788	1 393 000	70 000	17	Трактор МТЗ-82, 1993 г.в., тип двигателя дизель Д-243, г/н сведения не предоставлены, инв. № 41120	21 165 000	1 059 000
8	Станок универсальный, инв. № 42794	338 000	17 000	18	Автомашина УАЗ 330306, 1995 г.в., тип ТС грузовой, бортовой, цвет серо-голубой, г/н АЕ 2133, инв. № 5115	16 792 000	840 000
9	Станок фрезерный Ф-4, инв. № 42796	2 355 000	118 000	19	Автопогрузчик модели 40814, 1993 г.в., грузоподъемность 5 т, тип двигателя бензиновый, инв. № 421216	9 780 000	489 000
10	Сварочный полуавтомат ПДР-201, инв. № 422089	3 627 000	182 000	20	Тахограф, инв. № 43245	3 394 000	170 000

Срок подачи заявления До 17.00 21 февраля 2012 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2
Дата, время, место проведения аукциона 22 февраля 2012 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2
Номер р/с для перечисления залога р/с 3012105618108 в РД № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 102353509
Условие пользования Объекты продаются в собственность
Условия продажи Цены указаны без НДС. Шаг аукционных торгов — 5%. Покупатель обязан подписать договор купли-продажи в течение двадцати рабочих дней после подписания протокола участия в аукционе, оплатить приобретенное имущество в течение тридцати календарных дней после подписания протокола участия в аукционе.

Дополнительная информация по тел. (0232) 75 06 61, 75 06 63 (факс).

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»

❖ Оценка оборудования и транспортных средств
❖ Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности
❖ Независимая строительная экспертиза

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА НА ЗАКЛЮЧЕНИЕ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Сведения о балансодержателе: Учреждение «Гомельской областной клинической кожно-венерический диспансер», г. Гомель, ул. Медицинская, 10, тел. (0232) 45 83 77

№ лота	Наименование объекта аренды и его характеристика	Местоположение объекта аренды	Цель использования объекта аренды	Начальная цена продажи, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Помещение на первом этаже площадью 22,79 кв.м	г. Гомель, ул. Медицинская, 10	Для размещения складских помещений	308 496	16 000

Срок аренды — 1 год с 27.02.2012 по 26.02.2013, шаг аукциона 5%.
При заключении договоров аренды ставка арендной платы может быть скорректирована с учетом обязательности применения в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 23.10.2009 г. № 518 понижающих или повышающих коэффициентов в зависимости от вида деятельности, осуществляемой на арендуемых площадях, и категории арендатора.
Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в республиканской собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 г. № 1049.
Для участия в аукционе участник перечисляет задаток до «22 февраля 2012 г. на р/с 3012105618108 в РД № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 102353509. Получатель платежа: филиал РУП «Жилкоммунтехника» «Центр «Белтехинвентаризация».
Дата проведения аукциона «23 февраля 2012 г. в 11.00 в Гомельском областном управлении филиала «Центр «Белтехинвентаризация» РУП «Жилкоммунтехника» по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46.
Организатор аукциона: ГОУ филиала РУП «Жилкоммунтехника» «Центр «Белтехинвентаризация».
В аукционе имеют право участвовать физические и юридические лица, а также индивидуальные предприниматели, при условии предоставления следующих документов:
* заявление по установленной форме;
* копии платежного поручения, заверенной банком, подтверждающее внесение задатка в размере, указанном в извещении;
* индивидуальные предприниматели — копии документов, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;
* юридические лица — резиденты Республики Беларусь — копии документов, подтверждающего государственную регистрацию юриди-

ческого лица;
* юридические лица — нерезиденты Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения.
При заключении соглашения о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона организатор аукциона предъявляются:
* представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя;
* физическим лицом — документ, удостоверяющий личность.
Подача документов по почте не допускается.
Аукцион является открытым. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемый лот.
Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет организатора сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение.
С участником, ставшим победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение 5 рабочих дней после оплаты стоимости предмета аукциона и возмещения затрат на организацию и проведение аукциона будут заключены договоры аренды недвижимого имущества.
Документы для участия в аукционе принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46 с 9.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи документов «22 февраля 2012 г. до 17.00».

Злодзей абрабаваў касы латарэй, каб зрабіць стаўкі

26-гадовы мінчанін, завалодаўшы ключама ад касы латарэй «Спорт-пари», забраў адтуль усю вырчку. Але злодзей, які хаваўся ў вёсцы недалёк ад Мінска, хутка знайшлі. Міліцыянерам ён прызнаўся ў яшчэ адным аналагічным злачынстве і ў тым, што частку грошай патраціў на стаўкі.

Ключы ад касы малады чалавек выцягнуў увечары з кішэнні ў свайго брата, які працаваў аператарам латарэй. З ключама ён паехаў у гандлёвы цэнтр, дзе знаходзіцца «кропка» распаўсюджвання адкрытых касы і забраў 1 мільён семсот рублёў. Вярнуўся дадому і вярнуў ключ у кішэнню вяртаткі брата, — расказвае прэс-афіцэр Фрунзенскага РУУС сталіцы Ала Галубовіч.

Раніцай выявілася прапажа грошай. Злодзей, які ў гэты час паспеў з'ехаць у вёску, быў хутка знойдзены. Дарэчы, дагтуль малады чалавек быў неаднаразова судзімы за крадзяжы і нават угон. Ён прызнаўся ў яшчэ адным злачынстве. Напярэдні Новага года мужчына ўладкаваўся, як і брат, аператарам латарэй. Зрабіўшы стаўку з касы працадаўцы і праіграўшы, злодзей тут жа звольніўся, а прапажа грошай не была своечасова выяўлена.

У дачыненні да мужчыны заведзена крымінальная справа па арт.205 ч.1 («Крадзеж»).

Алена АУЧЫНІКАВА.

Даследаванні СПІРТНОЕ І МУЗЫКА — НЕСУМЯШЧАЛЬНЫЯ?

Брытанскія даследчыкі прыйшлі да высновы, што падчас распіцця спіртных напояў музычны фон не дазваляе ўдзельнікам засяродзіцца на ацэньванні колькасці выпітага. У даследаванні ўзялі ўдзел 80 добраахвотнікаў. Усе яны спажывалі спіртныя напіткі пад гучную музыку або гучнае чытанне. Падчас эксперыменту трэба было ацаніць моцнасць напіткаў. Высветлілася, што адзін і той жа спіртны напітак падаваўся добраахвотнікам больш ці менш салодкім у залежнасці ад фону, пад які ён спажываўся. Выпітае пад музыку спіртное было больш «смачным». Па меркаванні экспертаў, вынікі даследавання тлумачаць, чаму наведнікі начных клубаў так часта наліваюцца.

АДНА ЦЫГАРЭТА — МІНУС 5 ХВІЛІН ЖЫЦЦЯ

Па падліках амерыканскіх даследчыкаў, кожная цыгарэта скарачае жыццё курца на 5 хвілін 30 секунд. Згодна са статыстыкай, курцы ў сярэднім высмалююць ад 14 да 18 цыгарэт штодня. У стандартнай цыгарэце ўтрымліваюцца 8-9 мг нікаціну, а ў сгары — ад 100 да 200 мг. Спецыялісты патушчалі, што колькасць нікаціну, якая ўтрымліваецца ў 5 цыгарэтах, дастатковая для таго, каб забіць чалавека. Але асноўная частка нікаціну не высмалюецца, а згарэе разам з акуркам. Эксперты правялі прыкладныя падлікі і прыйшлі да высновы, што ў цэлым тытунёвы стаж аднімае ў чалавека 13-14 гадоў жыцця.

КРЫЖАВАНКА «БУДЗЬ ЗДAROУ ЦЭЛЫ ГОД, ЯК КАЛЯДНЫ ЛЁД»

Крыжаванка з 31 палонкай і 34 літарамі. Цэнтры з'яўляюцца лічбамі ад 1 да 34. У палонках знаходзяцца літары, якія ўтвараюць словы і фразы, адпаведныя нумарам палонкі.

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Назва вадасвятных месцаў на Беларусі на Вадохрышча. 3. На Вадохрышча ... цёплы — будзе хлеб цёмны (што азначае — густы (прык.). 6. ...Каралі. У беларуска-католікаў назва ярэадна Вадохрышча (6 студзеня). 9. Прышоўшы Апанас-Ламінос — беражы ... і нос (прык.); прысвятае Апанас на Беларусі адзначаюць 31 студзеня. 10. Птушка, імя якой на Каляды называлі вароні каршуню, каб яны не чынілі шкоды ў гаспадарцы. 12. Акіянна дарогу перамяе, а ... падлімае (прык.); прысвятае Акіянна беларусы-католікі адзначаюць 24 студзеня. 13. ... і палонкі. На Вадохрышча раілася смельчакам рабіць гэта да ўсходу сонца. 14. Мучны выбар з цеста; з ... у руцэ гаспадар клікаў Мароза на калядную вячэру. 17. Студзень пагодны — будзе ... плодны (прык.). 18. Пачэсны ... У сялянскай хаце — самае пачэснае месца; у ім, побач з абразамі, звычайна захоўвалася асвячона вада. 20. Адтуліна, што злучае поласць рота з глоткай. 21. Зорная ... на Богаўяленне (Вадохрышча) — ураджай на гарох і ягады (прык.). 24. Прадмет хатняга абсталявання для сядзення. 25. Тое, што і заручыны. У народзе казалі: «Вадохрышчанскія ... — да шчаслівай сям'і». 27. Калі на Каляды ... і на Пятра (прык.). 30. Старая назва сафіру, рубіну. 31. Дрэвавая і

СЕННЯ Месяц Апошняя квадра 16 студзеня. Месяц у зор'і Стральца.

Табліца з'яўлення Сонца ў розных частках неба ў розныя дні месяца. Калонкі: Сонца, Усход, Заход, Даўжыня дня.

Імяніны

Пр. ВАДОХРЫШЧА (Богаўяленне — Хрышчэнне Гасподняе). К. Марты, Сабы, Браніслава, Генрыха, Юзафа.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Інфармацыя пра надвор'е на заўтра і геамагнітныя ўзрушэнні. Уключае мапу Беларусі з тэмпературамі па рэгіёнах і аб'явамі аб магчымых узрушэннях.

Хто каго?

«СЕЛІ ДЗЕУКІ-ВАРАЖЫЦЬ, ЯК ІМ КРЫЗІС ПЕРАЖЫЦЬ...»

...Шчыруюць рупліўцы зялёнага цэху — Кветачкі садзяць усім на пацеху. Ды працаю гэтай, трэба прызнацца, Наўрад ці панастуць «героямі нацыі»? «Звязда» ж — удзяліла кабетам увагу. Цяпер — чытаць хай засведчаць павагу.

Мела, мела рацыю аўтарка гэтых радкоў, спадарыня Чыгрынава з Вілейшчыны! Чытачы, безумоўна, адгукнуліся на чарговую прапанову газеты падпісаць здымак! І, вядома ж, «засведчылі»... Як водзіцца — не толькі павагу!

Што яшчэ? Чытайце, пазіраючы зрэдачас на верхні паверх, лічыце... І ўсімхайцеся, бо ў нас Есць гарматы, ёсць дзюкічаты І парадкаў быццам ёсць. Прыздаждай, турыст багаты, Пацвайшы тут, як гоцы! Калі ж ворагам быць хочаш, Марыш нешта адхапіць, То пратры, браточка, вочы: Мама чым цябе адбілі!

Папярэджаюць пра гэта (і, скажам так, відэачынае) сужэнцы Астроўскія з Мінска. Сям'я ж Старых з Гомеля на здымак не проста паглядзела, яна ў яго паўтудалася (можа, нават з лупай?) У тым ліку — у літары, у дэталі. А далей... Бацька — Мікалай Валянцінавіч — напісаў так: Чысцінё свекрык ззяе (Кляшчук правільна здымае), Бо «КУСТЫ» сваім дзючатам Дало старою гармату І тым, хто смецце раскідае, Ужо не штрадам пагражае: Атрымае ў сцяглы солі. Той, хто будзе тут сваваціць. Трэба разумець, лёгкі удар пугай больш эфектыўны, чым тры калі пернікаў? Яркара пра гэта радкаў Яўгена Старых — сына Мікалая Валянцінавіча: ...Стала ў свекрыку прыгожа, Люба глянуць — чысціна. Паважаче прымусіць можа Сваю працу КУСТП «Вясна»! Шкада, праўда, што з дапамогай зброі... Але ж інакш, думаецца, у іх нічога не атрымалася б? Тады чытайце: «Чыста не там, дзе падмятаюцца, а там, дзе не смеццяць. У Германіі і тэхніка, і людзі выходзяць на ўборку пасля 11 гадзін вечара, калі ніхто не бачыць, не перашкаджае, — піша спадарыня Кузьменка з Мінска. — Усё робіцца вельмі акуратна і хутка. І раніцай, выходзячы на вуліцы, людзі бачаць толькі чысціню і парадка. Мо таму і не смеццяць? У нас жа... Як мне ўяўляецца, дворнікам, а тым больш жанчынам, няёмка хадзіць з гэтымі торбамі і збіраць смецце, іншым няёмка на іх глядзець... Да таго ж мы заўсёды любымся формай вайскоўцаў, лётчыкаў, маракі. А ў што, у якія касцюмы, апрануты дворнікі?» Есць, як кажуць, пытанне. Але ж ёсць і адказ. Прычым — у тым самым канверце:

Але ж за чарговым конкурсным здымакм уначылася чытачам не толькі тэма ўзаемаадносін жанчын і мужчын, хлопцаў і дзевак. На думку Тамары Века з вёскі Малыя Аўцюкі Калінкавіцкага раёна, усё тут вельмі зямное і, як граблі, простае:

Прытамуліўшыся, жанчыны Падказалі праз газету, Як ваенную машыну Скарыстаць у мірных мэтах. У якіх канкрэтна? Ды шмат іх. Па-першае (як піша спадарыня Чыгрынава з Вілейшчыны):

Бабы з новае арцелі На хвілінчак прывісеі: «Мылі костачкі» мужоў... Так дзюкічак і праішоў. Спідарыня ж Янучок з вёскі Нагорка Клецкага раёна лічыць, што наадварот:

У фірме ўмеюць спалучаць Працу і адпачынак Як дырэктар стаў спіноў — Тут жа пералынак. А вось чаму нашы працаўніцы такія падкія да іх (тых пералынкаў), дакладна ведае спадар Дубовіч з Бярэзішчыны:

Так набегашце зранку — Што забудзецца пра гулянку: Адна думка: як паесці Пра месца (дзе мужчына гэта зрабіць), відаць, доўга разважаў спадар Гарачоў (нагадаем, з вёскі Даўнары Іўеўскага раёна), бо напісаў наступнае:

Нежк раз у Лучыне Селі дзюкі кучача... І далей: Калі верыць слову Соф'і Кусянковай, У яе літ хаты Селі на гармату І размову павялі, Што Лучын іх — Пуп зямлі.

Спідарыня Соф'я, даведаўшыся, што і селі і пала — трапіла ў верш, вядома ж, не змаўчала: «Во, знайшоўся пан адзін, Яму «муляе» Лучын... Дык і ты ж пур бярэ І пішы пра Даўнары. А няма чаго пісаць — Дык Лучын лепш не чапляць. Зрэшты, гэта, так бы мовіць, лірычнае адступленне — пра тое, што ўдзельнікі конкурсу добра ведаюць адно аднаго (хоць і завочна... Пакуль), сочаць за творчасцю, а асобна — нават лістуюцца, тэлефануюць адно аднаму, маюць

Спачатку на сыр, малако ды мяса, а потым і да прамысловых тавараў можна падтуціцца. Бо інакш жа, мусіць, ніяк? Ці ўсё ж можна? Менавіта гэты роздум убачыла на здымку спадарыня Века з Калінкавічыны:

Тры кабеткі ў задуменні — Вырашаецца задача: Ці з гарматы біць па цэнах? Ці цягнуць у лом — на здачу? Але ж каб не «праляяць» з ёй, з гэтай здачай, бо (на думку спадара Гарачова):

Налёгка аж тры тонкі Цягнуць у свой квартал... Ад працы гніць коні, А людзі — за метал. Што праўда, тое праўда! Лічыць так і спадарыня Маркелова з Маладзечна, а таму ў якасці падпісу да здымка прапануе цэлае «апа-вяданне», якое давалося скараціць... Да васьмі радкоў:

Селі дзюкі «варажыць», Як ім крызіс перажыць. Падказала раптам Ганна: «У нас метал з дзюкаў нятанна».

...Вы, напэўна, зразумелі, Дзе яны гармату дзелі? Зараз ім за тую чынак «Свеціць» доўгі «адпачынак». Дзе? Вы здагадаліся...

Але ж не ў традыцыйных завяршаць чарговы конкурсны агляд на такой самотнай ноце. А тым больш зараз. Таму — Час мінае. У Новы год Стралкі пераводзяцца... Гумарысты ж на зямлі Хай павек не зводзяцца!

Жадае гэтага (мы ўпэўнены!) не толькі спадарыня Гудачкова, жадаюць усё чытачы «Звязды», якія, калі з большым, калі з меншым, але ж з задавальненнем чытаюць агляды конкурснай пошты, пішуць самі і такім чынам яднаюцца вакол найстарэйшай беларускай газеты. Менавіта пра яе, родную на роднай мове, аб'явілі радыкі — ад спадара Астроўскага з Мінска:

Людзі часам забядаюць, Як далей канцы звадуць?.. Я ж здароўе не марную,

19 студзеня

1288 год — завяршылася ўз'яўзденне Камянецкай вежы (Камянецкага слупа, Камянецкай вежы, Белай вежы) — унікальнага помніка абарончага дойлідства канца XIII стагоддзя. У адпаведнасці з Іпацьеўскім летапісам, у 1287 годзе 30-метровая вежа закладзена на рацэ Лясная па загадзе вальнскага князя Уладзіміра Васількавіча архітэктарам Алексай (як памежны апарны фарпост). У 1503 годзе прывілеем караля польскага і вялікага князя літоўскага Аляксандра гораду Камянец дадзены вераб з вывай гэтай вежы...

1736 год — недалёка ад Глазга нарадзіўся Джэймс Уат (Ват), які ўвайшоў у гісторыю як стваральнік паравой машыны. Ён прывёў у рух пароход Фултана і паравоз Стэфенсана, пакаля пачатак прамысловай рэвалюцыі і вёў Англію ў сусветныя лідары. На яго надмагіллі змешчана наступная эпітафія: «Паміноўкі багачэ свайі краіны, павялічыў сілу чалавека і займае дастойнае месца паміж найбольш слаўнымі вучонымі і сапраўднымі дабрадзеймі свету». У якасці адзінак магунтасці Уат у свой час прапанаваў такую адзінку, як «конская сіла», але ў 1882 годзе Брытанская асацыяцыя інжынераў вырашыла прысвоіць адзінку магунтасці яго імя. Гэта быў першы ў гісторыі тэхнікі выпадак прысваення ўласнага імя адзіны вымярэння. З яго і пачалася такая традыцыя.

«Хто малаго не можа, таму і вялікае немагчыма». Міхаіл Ламаносаў (1711—1765), рускі вучоны-натураліст, паэт, гісторык.

З прыгожым юбілеем — 90-годдзем — Зінаіду Канстанцінаўну ПРОТАС — вышлююць дзюці, ункі і праўнікі. Здароўя і бадзёрнасці будзь родная! Няхай чыбэ радзе кожны дзень, а жыццё прыносіць толькі добрыя навіны! Сто лет! Здароўя, радасці жадаем, Душайнай мошы на заслап, І дзюкуем табе, радная, За усё, што зроблена для нас!

Усміхнемся

Алеся штурчаны прыносіла сваіму мучку каву ў ложак, таму што калі яна не паспявала, раница пачыналася з піва.

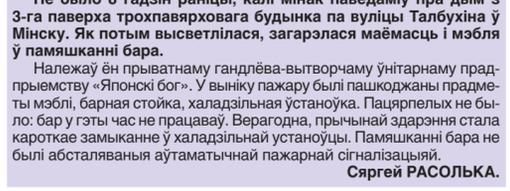
У самалёце. — Экіпажу падрыхтавацца да пасадкі! Бортмеханік, далажыце абстаноўку! — Нама левага шасі! — Аварыйная пасадка! Сцюардэса! На борце яшчэ за час спінтэнога? — Так! — Выйдце пасажырам, каб не хваліваліся! — Мы ўжо адзін раз выдалі — пасля ўзлёту, дык яны зараз нейкае кола па праходзе катаюць...

Вось што-што, а надкусны каткусы я ніяк не чакала ўбачыць на сваім працоўным стале пасля навагодняга карпаратыву...

ПАГАРЭЎ «ЯПОНСКІ БОГ»

Не было 8 гадзін раніцы, калі мінак паведаміў пра дым з 3-га паверха трохпавярховага будынка па вуліцы Талбухіна ў Мінску. Як потым высветлілася, загарэлася маёмасць і мабля ў памішаным бара.

Належаў ён прыватному гандлёва-вытворчаму ўнітарнаму прадпрыемству «Японскі бог». У выніку пажару былі пашкоджаны прадметы мэблі, барная стойка, халадзільная ўстаноўка. Пацярпелых не было: бар у гэты час не працаваў. Верагодна, прычынай здарэння стала кароткае замыканне ў халадзільнай устаноўцы. Памішаный бара не былі абсталяваны аўтаматычнай пажарнай сігналізацыяй.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТАРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛІЖ (намеснік галоўнага рэдактара), С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАКНОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СЕВІРЬСЦКАЯ, А. СЛАНЭЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, В. ПАЗІНЯКОў. НАША АДРАСА: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (г.р./факс); адрэдакц. пisma — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычная — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакраванне» — 292 21 03, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03. http://www.zviazda.by; ПРЫЁМНЫ тэл. факс: 287 17 79, РОКЛАМЫ e-mail: rok@zviazda.minsk.by e-mail: info@zviazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказначаць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета апрадукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009, 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 30.015. Індэкс 63850. Зак. № 272. Нумар падпісаны ў 19.30 11 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 18 студзеня 2012 года.